БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 56 (19.132). ● 1985 йил 6 март, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ВА БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

1-БЕТ
● Республикамиз меҳнаткашлари партия XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқдалар.
2-БЕТ
● Ветеранлар эл ардоғида.
● Чет эл янгиликлари.
3-БЕТ
● Дунё бешигини тебратган онани шарафлаймиз
4-БЕТ
● Республикамиз янгиликлари

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

ИККИНЧИ НАВБАТ— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни қайд этдиларки, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасининг коллективи жалб этилган ёрдамчи пудрат ташкилотлари билан биргаликда социалистик мусобақани авж олдириб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача гидроузел асосий иншоотларини сув омборида 5,3 миллиард кубометр сув тўпланиши учун тайёрлашни ҳамда Туямўйин гидроэлектростанцияси барча олти агрегатининг ишга туширилишини таъминлади.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленуми қарорларидан илҳомланган гидроиншоот қурувчилари коллективи Улуғ Октябрнинг 70 йиллигигача Туямўйин гидроузелининг иккинчи навбатини муддатидан илгари тугаллаш ҳамда сув омборининг фойдали ҳажмини 510 миллион кубометр ошириш ташаббуси билан майдонга чиқди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармаси коллективининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигигача Туямўйин гидроузели иккинчи навбати қурилишини муддатидан илгари тугаллаш ҳамда сув омборининг фойдали ҳажмини ошириш борасидаги тадбирларини маъқулладилар.

Ўзбекистон ССР Госпланига, республика министрликлари ва идораларига гидроиншоот қурувчилари белгилаган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш юзасидан конкрет топшириқлар берилди.

«Туямуюнгидрострой» партия комитетига коллектив Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини муносиб равишда кутиб олиш юзасидан зиммасига қабул қилган мажбуриятлар бажарилиши устидан аниқ-пухта контролликни таъминлаш, бошланғич партия ташкилотларидаги ташкилотчилик ҳамда ғоявий-сиёсий ишларни Туямўйин гидроузели иккинчи навбати қурилишини муддатидан илгари тугаллаш юзасидан социалистик мусобақани бутун чоралар билан ривожлантиришга йўналтириш, гидроиншоот қурувчиларининг эътиборини ишларнинг сифати ва меҳнат унумдорлигини оширишга, машина ва механизмлардан, моддий-техника ресурсларидан самаралироқ фойдаланишга, тежамкорлик режимига қатъий риоя этишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, меҳнаткашларнинг ижодий активлигини оширишга қаратиш вазифаси топширилди.

Хоразм область партия комитети билан область ижроия комитетига, Ҳазорасп район партия комитети билан район ижроия комитетига, Дружба шаҳар ижроия комитетига юксак унумли меҳнат қилиш ҳамда турмуш учун нормал шарт-шароитларни вужудга келтиришда коллектив қабул қилган мажбуриятлар сўзсиз бажарилиши учун социалистик мусобақани ташкил этишда «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасига зарур ёрдам бериш топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ «ТУЯМУЮНГИДРОСТРОЙ» ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ТУЯМЎЙИН ГИДРОУЗЕЛИ ИККИНЧИ НАВБАТИ ҚУРИЛИШИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ТУГАЛЛАШ ВА СУВ ОМБОРИ ФОЙДАЛИ ҲАЖМИНИ КЎПАЙТИРИШ

ТАДБИРЛАРИ

«Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларига амал қилиб, 1984 йилги ва шу беш йилликнинг тўрт йили план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этди. Беш йилликнинг бошидан бери қурилиш-монтаж ишлари плани 106 процент бажарилди. Туямўйин сув омбори ҳажми 5,3 миллиард кубометрга етказилди, бу эса Хоразм области, Қорақалпоғистон АССР ва Туркманистон ССРнинг Тошовуз областидаги 280 минг гектар суғориладиган ерларни сув билан таъминлашни яхшилаш имконини берди, Туямўйин ГЭСининг барча олтита агрегати ишга туширилди, уй-жойларни фойдаланишга топшириш плани 114 процент, мактабларни фойдаланишга топшириш плани 129 процент бажарилди. Планга қўшимча равишда 800 бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик фермалари, 3200 бош чўчқа боқишга мўлжалланган комплекс, 120 ўринли касалхона ишга туширилди.

«Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасининг коллективи Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съездини ва Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, 1985—1987 йилларда қуйидаги тадбирларни амалга оширишни белгилади;

бир миллиард кубометр ҳажмли Қўшбулоқ сув омбори 1985 йилнинг 9 майида—Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 40 йиллиги кунида давлат комиссиясига топширилади;

1985 йилда гидроузелнинг асосий иншоотларига оид қурилиш, монтаж ва пардозлаш ишлари тугалланади ҳамда 7,8 миллиард кубометр ҳажмли Туямўйин сув омборининг тўла ҳажми тахт қилиб қўйилади;

1985—86 йиллар давомида сув омборининг фойдали ҳажмини 510 миллион кубометр кенгайтириш, шу жумладан каналлар қуриш ҳисобига 230 миллион кубометр ҳамда дюкер ва шлюз регуляторда Султонсанжар сув омборини ишлатиш учун 280 миллион квадрат метр сув чиқариш;

Амударё оқимини мавсумий бошқариб туришни яхшилаш, айниқса, сув тақчил йилларда ерларни суғоришга қўшимча сув запасларини вужудга келтириш, Туямўйин — Урганч ва Туямўйин — Нукус магистрал қувурларини ичимлик сув билан муттасил таъминлаш мақсадида «Капарас» сув омборини сув билан тўлдириш учун тўғон қуриш ва 1-инженерлик ҳимояси сўл соҳил дамбасини, «Ўзан» ва «Капарас» сув омборлари ўртасидаги дамбаларни ишлатиш, 3-дамбани реконструкциялаш ҳисобига шу сув омбори мустақил бошқаришга ўтказилади;

ана шу тадбирларни амалга ошириш ҳисобига 1986 йилги вегетация давригача табиий лойқа сув билан ерларни суғоришга сув етказиб бериш режими учун иншоотлар тахт қилиб қўйилади;

1-суғорма насос станцияси ва Қизилқум массиви ерларини суғориш учун сув чиқариб берадиган магистрал каналлар қуриб битказилади ва доимий ишлатиш учун фойдаланишга топширилади. МК-1 канали билан насос станциясининг биринчи навбати 1985 йилнинг апрелида ишга туширилади;

уй-жойлар, социал-маданий ва маиший объектлар, соғлиқни сақлаш объектлари, Қизилқум массивининг «Хива» ва «Ҳазорасп» совхозларида сут-товар комплекслари ва ишлаб чиқариш бинолари қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилади;

1985—1987 йиллар давомида бир кеча-кундузда 220 минг кубометр сув чиқариб берадиган Туямўйин—Урганч қувури ва бир кеча-кундузда 200 минг кубометр сув чиқариб берадиган Туямўйин—Нукус қувурида тўғон ва тозалаш иншоотларининг биринчи навбати қурилиши тугалланади.

Энг кўп пировард натижаларга эришиш учун қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилашга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ва меҳнат унумдорлигини оширишга алоҳида эътибор берилади.

Мазкур тадбирлар бажарилишини таъминлаш учун бошқарма коллективлари ва участкалари ўртасида социалистик мусобақа ҳамда маҳсулот етказиб берувчи коллективлар, ёрдамчи пудратчи ташкилотлари ўртасида ишчилар эстафетаси принципи асосида мусобақа авж олдириб юборилади.

Тадбирлар «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармаси коллективининг умумий йиғилишида муҳокама қилинди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

НУКУС, 5 март. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон область партия комитетининг бу ерда бўлиб ўтган пленумида XXVIII область партия конференциясининг қарорлари ва унинг делегатлари билдирган танқидий мулоҳазалар қандай бажарилаётганлиги муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари К. Саликов доклад қилди.

Пленум КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми қарорлари асосида 1985—1990 йилларда Қорақалпоғистон АССРда умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш комплекс планини тасдиқлади.

Пленумда ташкилий масалалар кўриб чиқилди.

Пленум А. И. Балакин бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан уни область партия комитетининг иккинчи секретари вазифасидан озод қилди.

Пленум КПСС Марказий Комитети Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлимининг инструктори бўлиб ишлаб келган Д. Д. Берковни область партия комитети составига киритди, область партия комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзоси қилиб сайлади.

Ишда йўл қўйган камчиликлари учун пленум К. Е. Юсуповни область партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод қилди.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Пропаганда ва агитация бўлимининг лектори бўлиб ишлаб келган М. К. Оролбоевни область партия комитетининг составига киритди, область партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси қилиб сайлади.

Ишда йўл қўйган камчиликлари учун пленум К. Ризаевни область партия комитети бюросининг аъзоси вазифасидан озод қилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров нутқ сўзлади.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТАРАДДУДИ

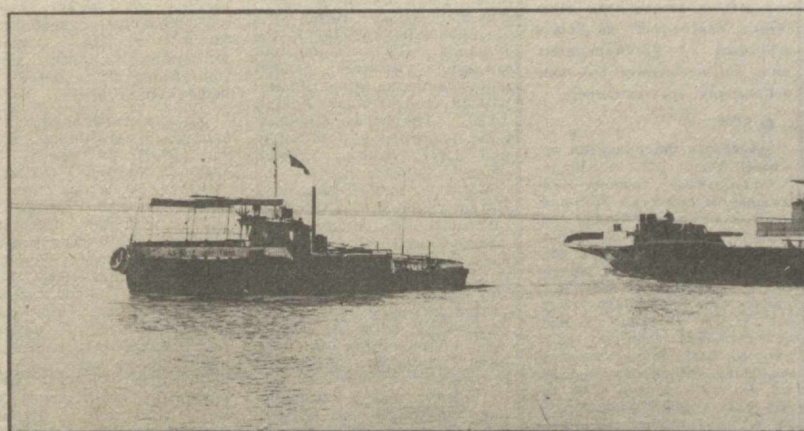

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

✦ Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллиги шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича москваликлар ташаббуси республикамизда кенг қанот ёймоқда

✦ Термиз дарё порти коллективининг юксак мажбурияти

✦ Меҳнат байрамида ҳамма иштирок этади

✦ Шанбаликда ишлаб топилган маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

● Термиз порти меҳнат аҳли Сурхондарё областида биринчилардан бўлиб Ватанимиз пойтахти — Москва меҳнат коллективларининг 20 апрель куни коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусини якдиллик билан маъқуллади. Улар КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини ривожлантиришга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини барвақт бажариш, тежаб қолинган хом ашё ва материал ҳисобига ишлаш порт аъзоларининг бугунги шиорига айланган.

— Меҳнат байрамига актив тайёргарлик кўрмоқдамиз, — дейди докерлар бригадасининг бошлиғи Бобоназар Мусаллаев. — Биз шу куни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, юкларни манзилига графикдан олдин етказиб бериш мажбуриятини қабул қилдик. Бунинг учун режалар тузиб олдик. Механизатор-докерлар, кема ремонтчилари, бошқа участкаларнинг ишчи-хизматчилари ленинча шанбалик куни ўз иш жойларига келадилар. Кема ремонтчилари тежаб қолинган узел ва электр энергия ҳисобига битта баржани ремонтдан чиқаришга қарор қилишган. Илғорлар «Қизил шанбалик» кунида фойдаланиладиган энергия ресурсларини тежаш фондини ҳозирдаёқ очдилар. Бир сўз билан айтсак, меҳнат байрамида ваъдамизнинг устидан чиқамиз.

Чиндан ҳам Термиз портчилари меҳнат байрамига пухта тараддуд кўришяпти. Унда 500 дан кўп киши қатнашади. Валерий Худжиев, Баҳодир Кароматов сингари илғор докерлар шу куни стахановчасига ишлаб, ҳамкасбларига ўрнак кўрсатиш учун ўзаро мусобақани қизитиб юбордилар. Шанбалик куни ишлаб топилган 1730 сўм пул беш йиллик фондига ўтказилади.

Суратларда: 1. Б. Мусаллаев бошчилигидаги бригада аъзолари — В. Худжиев, Б. Кароматов ва Т. Тошнёзов ўртоқлар навбатдаги ишларни маслаҳатлашиб олишмоқда. 2. Термиз портида.

Э. Ботиров фотолари.

ДАЛА ВА ФЕРМАЛАРНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

АНДИЖОН, 5 март. (ЎзТАГ). Область қишлоқ хўжалик ходимларининг бугун бўлиб ўтган кенгашида 1984 йил якунлари ҳамда Андижон области деҳқонлари билан чорвадорларининг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини, ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмалари ва тавсияларини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг талабларини бажариш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов докладида ва кенгаш қатнашчиларининг нутқларида қайд этиб ўтилганидек, гарчи область агросаноат комплексининг ходимлари ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантириш борасида ўтган йили муайян қадам қўйган бўлсалар-да, бу ерда ҳали барча мавжуд резервлар ва имкониятлар ишга туширилган эмас.

Айниқса, пахта йиғим-теримида машина-механизмларни самаралироқ қўллашга эришиш, алмашлаб экишни қатъият билан жорий этиш, чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, барча меҳнат ва моддий ресурслардан тўлиқроқ фойдаланиш биринчи навбатдаги муҳим ишдир, деб таъкидлашди нотиқлар. Ишда юксак пировард натижаларга эришиш кўкламги дала ишлари нечоғли ўз вақтида ва сифатли ўтказилишига талай даражада боғлиқ бўлади.

Кенгаш қатнашчилари ҳар бир коллективда интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни такомиллаштириш, КПСС XXVII съезди ва совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада ривожлантириш масалаларига катта эътибор бердилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов нутқ сўзлади.

Область қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг 1985 йилги социалистик мажбуриятлари қабул қилинди.

* * *

Шу куни Андижон партия-хўжалик активининг йиғилишида О. У. Салимов шаҳарга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топширди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганлиги, 1984 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш планини муваффақиятли бажарганлиги учун шаҳар шу мукофотга сазовор бўлган эди.

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Алмаликсвинецстрой» қурилиш трестининг коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганлиги, 1984 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш планини муваффақиятли бажарганлиги учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган эди. Бу коллектив СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзилади.

5 март куни трест меҳнатчиларининг йиғилишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Г. Духанин коллективга байроқни топширди.

(ЎзТАГ).

ЁШЛАР ҚУРИЛИШИНИНГ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Байкал — Амур магистрали минг-минглаб йигит ва қизлар тақдирига ёрқин воқеа бўлиб кирди. 5 март куни магистрал кашшофлари ва уларнинг ворислари бўлган ишлатувчилар ВЛКСМ Марказий Комитетига йиғилишди. Бу ерда қурилиш қаҳрамонлари шарафланиб, комсомолнинг магистрални оталиққа олиши якунлари чиқарилди, уни янада ривожлантириш истиқболлари белгиланди.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари В. М. Мишин йиғилиш аҳлини табриклади.

(ТАСС).

ҚОРАКЎЛЧИЛАРНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТДАГИ ВАЗИФАЛАРИ

НУРОТА, 5 март. (ЎзТАГ). Бугун Нуротада бўлиб ўтган республика қоракўлчиларининг кенгашида партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг талаблари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорлари асосида қоракўлчиликни янада ривожлантириш вазифалари кўриб чиқилди. Кенгаш қатнашчилари тармоқдаги ишларнинг аҳволини атрофлича таҳлил этдилар. Мавжуд камчиликларни тезроқ бартараф этиш билан боғлиқ масалаларга катта эътибор берилди.

Наслчилик иши қоракўлчиликни ривожлантиришнинг негизи эканлиги таъкидлаб ўтилди. Бироқ республикада вужудга келтирилган наслчилик заводлари тармоғи кейинги вақтларда товар маҳсулот етиштириш билан ҳаддан ташқари банд қилиб қўйилди, қўзиларни парвариш қилиш технологияси кўпинча бузилмоқда.

Қўйлар туёғини бундан буён ҳам кўпайтира боришга эришиш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, чўлда озуқабоп экин майдонларининг энг илғор типини кенгроқ жорий қилиш зарурлиги қайд этиб ўтилди. Маданий яйловлари бўлган хўжаликларда чўпонлар меҳнатини ташкил этишнинг янги формаларидан фойдаланилмоқда, жумладан 3,5—4,5 минг бош қўйни парвариш қиладиган йириклаштирилган қўйчилик бригадалари тузилмоқда.

Тармоқда меҳнат унумдорлигини ошириш, бригада пудратини тезроқ жорий этиш учун кўп иш қилиниши лозим.

Кенгаш қатнашчилари қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш, шу йилги социалистик мажбуриятларни бажариш тадбирларини белгиладилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов нутқ сўзлади.

Транспорт конвейери бир маромда ишласин

ҲАМЖИҲАТЛИК КЕРАК

Баҳамжиҳат ҳаракат, ишни аниқ-пухта ва ўз вақтида ташкил этиш транспортчилар, юкларни қабул қилувчи хўжаликларнинг бир маромда ишлашини таъминлайди.

Юк ташиш интизомига риоя қилиш транспорт воситаларининг бекор туриб қолишини камайтириш имконини беради.

Бу муҳим ишда Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат ва Гўшт-сут саноати министрликлари, шунингдек, «Узглавхлопкопром» корхоналари масъулиятни ҳис қилиб ишлай бошладилар. Сўнгги кунларда бу ерда бирорта ҳам вагон нормадан ортиқ туриб қолмади.

Аммо шанба куни бўшатилмаган вагонлар сони оддий иш кунларига нисбатан 20 та, якшанба куни эса 70 тага ортган.

Тошкент ва Жиззах областларида, Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон АССРда вагонларни бўшатишга қонибарсиз муносабатда бўлинмоқда. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги корхоналари бу ишни, айниқса, ёмон ташкил этишган. Кейинги икки кунда шу министрлик корхоналарида 20 вагон бўшатилмаган. Қурилиш, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари корхоналари юк ортишда 17 тадан вагонни нормадан ортиқ ушлаб турганлар. Қишлоқ қурилиши министрлиги бўлинмаларида эса бу кўрсаткич 20 тага етди.

«Оқ олтин» станциясида 5 вагон бўшатилмай турганига бир ҳафта бўлди. Улар Қурилиш министрлигининг 2-қурилиш поезди адресига юборилган. Олмалиқ станциясида 22 вагон фосфор уни ёмғир ва қорда ўз хусусиятларини йўқотмоқда. Улар Олмалиқ химия заводи номига келган.

Дам олиш кунларида контейнерларнинг ўз вақтида келтирилмаслиги ва олиб чиқиб кетилмаслиги натижасида темир йўл катта зиён кўрмоқда. Ҳисоботларда ёлғон яшиққа йўл қўйиб бўлмайди. Бироқ Ўзбекистон ССР Госснаби химия базасининг темир йўл тармоқларида юкдан бўшатилган деб кўрсатилган 9 вагон бўшатилмай турганлиги аниқланди.

Юк туширишдаги аҳволнинг мураккаблашиб қолаётганига кўп жиҳатдан корхоналарга кириш йўлларининг такомиллашмаганлиги, баъзан ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги сабаб бўляпти. Корхоналарга кириш йўлларида ортиш-тушириш ишларини механизациялаш даражаси ҳамон паст. Бунинг устига юк туширувчи бригадалар ишини назорат қилиш ҳамма ерда ҳам бир хил йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Айрим ҳолларда юк ортиш-тушириш механизмлари етишмайди. Борларидан эса тўла фойдаланилмайди. Шулар сабаб бўлиб корхоналар номига келган вагонлар белгиланган вақтдан анча кўп туриб қолмоқда.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли корхоналарнинг кириш йўлларида вагонлардан юк тушириб олиш бир маромда ташкил қилинмаган. Шунинг натижасида кейинги кунларда бу тармоқ корхоналарининг қатор юк тушириш майдонларида нормадан ортиқ бекор туриб қолган вагонлар сони беш-олти баравар ортиб кетди. Минерал ўғит корхоналари ҳам вагонлардан тўла фойдаланиш чораларини кўрмаётир. Кейинги бир кеча-кундузда республиканинг минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи корхоналари тармоқ йўлларида 27 вагон нормадан анча ортиқ туриб қолишига йўл қўйилди.

Маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари корхоналарга кириш йўлларидаги аҳволни синчиклаб текширишлари, ҳаракатдаги составлардан фойдаланишда хўжалик органларига тегишли ёрдам кўрсатишлари зарур.

КАДРЛАР ЎҚУВИ

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси раҳбар партия ва совет кадрларининг малакасини ошириш институтида иттифоқдош республикалар маориф министрлари, ҳунар-техника таълими давлат комитетлари раислари, ўлка, область халқ маорифи бўлимларининг мудирлари, ўлка, область ҳунар-техника таълими бошқармаларининг бошлиқлари машғулотлари тугади. Улар партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг докладлари ва нутқларида баён этилган қоида ҳамда хулосалар асосида ривожланган социализмни такомиллаштириш назарияси ва практикаси, КПСС билан Совет давлатининг иқтисодий сиёсати, идеологик иши ва халқаро фаолиятининг актуал масалаларини ўргандилар.

Машғулотларда умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишни амалга ошириш, таълим ва коммунистик тарбиянинг сифатини кўтариш, ўқувчиларга меҳнат таълими беришни ва касб танлашга ўргатишни тубдан яхшилаш, ёшларни юксак ахлоқий фазилатлар, Ватанга муҳаббат ва уни ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриш руҳида тарбиялаш масалалари муҳим ўрин олди. Ўқиш давомида информатика асосларини ўрганиш, ўқув жараёнига электрон ҳисоблаш техникасини кенг жорий этиш, умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг компьютерни ўрганишларини таъминлаш проблемалари атрофлича кўриб чиқилди.

Тингловчилар ҳузурида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитети Фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири В. А. Медведев, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Е. П. Велихов, СССР министрлари В. П. Елютин, С. Г. Шчербаков, М. С. Шкабардня, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг раиси Н. А. Петровичев, СССР Бош прокурори А. М. Рекунков, СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари Л. А. Костин, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари В. М. Мишин, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Л. И. Швецова, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академиясининг ректори Р. Г. Яновский, СССР маданият министрининг ўринбосари Е. В. Зайцев, ВЦСПС секретари Л. А. Землянникова, Қуруқликдаги қўшинлар бош қўмондонининг ўринбосари генерал-полковник Ю. А. Науменко, СССР Госплани бўлим бошлиғи Р. Л. Ашастин доклад қилишди.

Олимлар билан ижодий учрашувлар бўлиб ўтди. СССР Фанлар академияси академиги Б. В. Раушенбах, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Л. И. Абалкин, СССР Педагогика фанлари академиясининг президенти М. И. Кондаков, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академиясининг профессорлари тингловчилар билан суҳбат ўтказишди.

Украина ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. А. Орлик, Белоруссия Компартияси Витебск область комитетининг секретари И. А. Наумчик, КПСС Магнитогорск шаҳар комитетининг секретари В. М. Метелкин, Латвия ССР Цесс район агросаноат бирлашмасининг раиси Р. Я. Рукис, Москвадаги «Хроматрон» заводининг директори Ю. Д. Машин умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш соҳасида қилинган амалий ишлар ҳақида ахборот бердилар.

Тингловчилар иш тажрибасини ўртоқлашдилар. Москва шаҳри ва областидаги илғор мактаблар, билим юртларининг раҳбарлари билан, энг яхши педагоглар, ишлаб чиқариш таълими усталари билан учрашдилар, ўқув юртлари, маориф ва ҳунар-техника таълими муассасаларининг иши билан, ўқувчиларни электрон ҳисоблаш машиналарида ишлашга ўргатиш тажрибаси билан, янги техникани, компьютерлар, микропроцессор воситалари ва робот техникаси системалари қўлланиладиган автоматлаштирилган ишлаб чиқаришни яратиш ва ишлатиш учун малакали кадрлар тайёрлаш практикаси билан танишдилар.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● **ЛЕНИНГРАД**

Ленинграддаги «Буревестник» бирлашмасининг коллективи магистрал автомат газ қувурлар яратиш борасида муҳим тадбирни амалга оширди. Бу ерда компрессор станциялари учун бошқарувчи қурилмалар кўплаб ишлаб чиқарила бошлади. Приборларни қўлланиш орқали трассада ишлайдиганлар сонини уч карра камайтириш мумкин. Совуқ иқлимли районларда конларни ўзлаштиришда бунинг аҳамияти ғоят каттадир.

● **БАГРАТИОНОВСК (Калининград области)**

Багратионовскда Фатих Карим номидаги кўча пайдо бўлди. Улуғ Ватан уруши чоғида шаҳарни Қизил Армия ишғол этаётганида ҳалок бўлган татар ватанпарвар шоири шарафига кўча унинг номи билан аталди. Янги кўча байрамига Татаристондан шоирнинг қизи Лайло, шунингдек, қаҳрамоннинг жанговар ўртоқлари — бир группа фронтчилар келди. Татаристон АССР давлат бирлашган музейи адибнинг ҳаёти ва ижоди тўғрисида ҳикоя қилувчи виставкани Багратионовскка ҳадя этди.

● **ТАЛЛИН**

Таллин радиоэлектрон техникаси ишлаб чиқариш бирлашмасининг мураббийлик университетини биринчи битириб чиққан кишиларга дипломлар топширилди. Кадрлар тарбиясидек олижаноб ишга ўзларини бағишлаган илғор ишчилар, меҳнат ветеранлари педагогика, психология ва бошқа фанларни ўрганмоқдалар. Улар ёш ишчиларга бой тажрибаларини ўргатмоқдалар.

● **БОКУ**

Закавказье федерацияси номидаги кема ремонт заводида «Сурахани» танкери муддатидан илгари сувга туширилди. Кемани бокуликлардан ташқари азовлик кема ремонтчилар ҳам денгизга кузатиб қолдилар. Ремонт ишлари жадаллаштирилганлиги — мусобақадошларнинг биргаликдаги меҳнат вахтаси натижаси бўлди. Беш йилликда Таганрог кема ремонти заводининг коллективи ишлаб чиқаришни янгилашда, меҳнатни ташкил этиш илғор формаларини ўзлаштиришда ва тармоқнинг пешқадамлари қаторига чиқишда бокулик ҳамкасбларига ёрдам берди.

КИШИНЁВ

Ғарбий Сибирь табиий гази Молдавиянинг район маркази — Тараклияга келди. Бу ерга СССР — Болгария магистрал газ қувуридан тармоқ тортилди. Шу қувур республика жанубидаги шаҳарлар ва қишлоқларни табиий газ билан таъминлаб туради. Региондаги бешта район маркази газлаштирилди.

(ТАСС).

● **ЧЕЛЯБИНСК**

Турар жой бинолари ички қисмини пардозлаш учун мўлжалланган толали ганч плиталар ишлаб чиқариш бўйича янги корхона барпо этиляпти. Иккиламчи хом ашё — қоғоз чиқиндилари плиталар учун тола саналади. Ҳозир заводда янги маҳсулот тайёрлайдиган асбоб-ускуналарни синаш ишлари бормоқда. Суратда: корхона цехларидан бири.

(ТАСС фотохроникаси).

ВЕТЕРАНЛАРНИ ЭЪЗОЗЛАЙЛИК

Республикамиз меҳнаткашлари бутун мамлакатимизда бўлгани сингари совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олишга баланд руҳ билан ҳозирлик кўрмоқдалар.

ҚУДРАТЛИ Қуролли Кучларимиз ва бутун совет халқи фашист босқинчиларига қарши курашда кўрсатган жасорат миннатдор авлодлар хотирасида абадий сақланиб қолади. Ватанимизнинг миллионлаб ўғил ва қизлари бу мардона жангда ҳалок бўлдилар. Буюк Ғалаба катта ва оғир йўқотишлар, ниҳоятда машаққатли синовлар эвазига қўлга киритилди.

Партиямиз Марказий Комитети ва Совет ҳукумати Буюк Ғалабага муносиб ҳисса қўшган уруш қатнашчилари ҳақида ҳар томонлама ғамхўрлик қилмоқда. Кейинги йилларда директив органлар Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг моддий маиший шароитини яхшилаш ҳақида қатор қарорлар қабул қилди. Уруш ветеранларига уй-жойлар бериш, квартираларини ремонт қилиш, давлат транспорти, коммунал хизмат, телефонлардан фойдаланиш, медицина, санаторий курорт хизмати кўрсатишда қўшимча имтиёзлар ва енгилликлар берилди.

Республика партия, совет ва хўжалик органлари ҳар бир уруш қатнашчиси, инвалидлар эътибор ва ғамхўрлик билан қуршаб олиниши учун катта ишларни амалга оширмоқда. Фақат 1983 йили ва 1984 йилнинг тўққиз ойида 30 мингдан кўпроқ Улуғ Ватан уруши инвалиди уй-жойларга ҳақ тўлашда, 38 минг инвалид коммунал хизматдан фойдаланишда берилган енгилликлардан фойдаланди. Уларга 1420 квартира берилди, 6058 квартира ремонт қилиниб, 1227 кишига шахсий уй-жой қуриш учун ер участкаси ажратилди. Улуғ Ватан урушида жароҳатланганларга 2903 таси бепул «Запорожец» енгил машинаси берилиб, 6766 кишининг уйига телефон ўрнатилди. Минглаб инвалидлар санаторий-курортларда даволаниб, протез-ортопедия хизматидан баҳраманд этилди.

Партия, совет органларининг ташаббуси ва қўллаб-қувватлаши билан уруш инвалидлари [illegible] бўйича катта ишлар амалга оширилмоқда. Инвалидлар, урушда ҳалок бўлган кишиларнинг оилаларига оталиқ ташкилотлар томонидан қўшимча пенсия ва нафақалар тайинланмоқда, уй-жойлар қурилиб, турли хил ёрдамлар кўрсатилаётир. Масалан, Тошкент областининг Пискент районидаги тўртта колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши қарори билан Улуғ Ватан урушининг 100 дан ортиқ инвалиди ва урушда ҳалок бўлган кишиларнинг оилалари коммунал хизмат учун ҳақ тўлашдан озод этилди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари алоҳида ғамхўрлик, меҳр-муҳаббат билан қуршаб олинган бундай меҳнат коллективлари, корхона, хўжалик ва қурилиш ташкилотлари жуда кўп. «Ангренэнергоцветмет» корхонаси биринчи группа уруш инвалиди Р. Мадаровга бепул кўмир ажратиб, уйига етказиб берди, уйининг иситиш тармоғини созлаб берди. Оққўрғон районидаги Алимкент пахта заводи оталиғидаги инвалид А. Пожарницкийнинг уй-жойи бепул капитал ремонтдан чиқарилди. Бухоро областининг Ғиждувон районида урушда ҳалок бўлган ҳарбий хизматчи Н. Эргашев оиласи яшаётган уй ремонт қилиниб, телефон ўрнатилди.

Уруш ветеранлари учун [illegible] ди. Айрим ташкилотлар ҳамон уруш ветеранларининг қонуний талабларини қондиришда зарур чоралар кўрмаётирлар. Баъзи масалаларни ҳал қилишда эътиборсизлик, лоқайдлик қилмоқдалар. Бу ўз навбатида ветеранларнинг норозилигига сабаб бўлаётир. Улар партия, совет, хўжалик органлари ва халқ контроли комитетларига шикоят ва аризалар билан мурожаат этишга мажбур бўлмоқдалар.

Айрим жойларда уруш қатнашчилари учун зарур уй-жой, маиший шароит яратиб беришга эътибор етарли эмас. Бекобод шаҳри ва Пискент районида тўрт нафар уруш қатнашчиси ва инвалидининг квартирасини газлаштириш ва ремонт қилиш учун халқ контроли органларининг аралашуви лозим бўлди. Наманган областининг Норин районида истиқомат қилаётган 70 уруш инвалидидан 8 кишининг моддий-маиший шароити санитария-гигиена талабларига мувофиқ эмас. Улардан 13 кишининг уй-жойи ремонтга муҳтож. Уруш ветерани В. Чернов анчадан буён деворни ремонт қилиш, уйининг тунукасини бўяш ҳақида Тошкент шаҳридаги 27-уй-жой идорасига мурожаат этаётганлигига қарамай, унинг қонуний талаби эътиборсиз қолдирилди. Бу иш Фрунзе район халқ контроли комитетига келиб етгандан сўнггина ижобий ҳал этилди.

«Узглавтоплесстройторг» ташкилотларида Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва инвалидларни ёқилғи билан таъминлаш қониқарсиз ташкил этилмоқда. Чирчиқ шаҳрининг Захинская кўчасидаги 10-уйда истиқомат қилаётган Гражданлар уруши иштирокчиси, II группа инвалиди Т. Кульковга 1983 йилда кўмир ва ўтин сотилганда ҳеч қандай имтиёз ва енгилликлар инобатга олинмаган. Ўтган йили Самарқанд областининг Пастдарғом районида яшаб келаётган 833 уруш инвалиди ва қатнашчисининг 70 процентдан кўпроғи матлубот кооперацияси органлари эътиборсизлиги туфайли ёқилғи билан таъминланмаган. Социал таъминот, «Узглавтоплесстройторг» ва матлубот кооперацияси органлари фаолиятида уйғунлик камлиги ва ҳисоб-китобнинг аниқ эмаслиги сабабли жойларда кўпгина уруш қатнашчилари ойлаб зарур бинокорлик материалларини ололмайдилар, уларнинг ёқилғига бўлган талаби тўла қондирилмайди.

Кўпгина уруш ветеранларининг шахсий автомобилларига техника хизмати кўрсатиш, уларни «Запорожец» автомашиналари учун эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш соҳасида қийинчиликларга дуч келинмоқда. Ангрен шаҳри автомобилларга техника хизмати кўрсатиш станциясида уруш қатнашчилари бир йил, бир ярим йиллаб навбат кутиб қолмоқдалар. Самарқанд областида истиқомат қилаётган уруш инвалидларига тегишли 2540 автомашинанинг 250 таси бир неча йилдан буён бузуқ. Бу ерда инвалидларнинг буюртмасини ҳисобга олиш йўлга қўйилган эмас.

Кўпгина шаҳар ва районларда уруш қатнашчилари квартираларига телефон туширишда муайян камчиликлар содир бўляпти. Самарқанд шаҳрининг Булунғур кўчасида яшайдиган уруш инвалидлари ва қатнашчиларидан тўрт кишининг квартираларини телефонлаштириш ҳақидаги талаби ҳамон ижро этилмаган.

Шаҳар ва қишлоқ савдо ташкилотларида уруш ветеранларига хизмат кўрсатишда камчиликлар мавжуд эканлигини қайд этиш лозим. Баъзи савдо ташкилотларида ушбу масала бўйича тадбирлар ишлаб чиқилмаган. Ҳамма савдо ходимлари ҳам ветеранларга имтиёзлар ва енгилликлар бериш ҳақидаги ҳужжатлар билан таништирилган эмас. Уруш ветеранларига ажратилган маҳсулотларни бошқа кишиларга бериб юбориш ҳолларига учраб турибди. Жумладан, Самарқанд область матлубот союзининг айрим ташкилотларида шундай фактлар қайд этилди.

Уруш ветеранларига медицина хизмати кўрсатиш маданиятини янада ошириш талаб этилади. Айрим медицина ходимлари фаолиятида эътиборсизлик ва қўполлик фактлари содир бўлмоқда. Тошкент областининг баъзи шаҳарлари ва районларидаги 482 уруш ветеранига мурожаат этилганида, уларнинг учдан бири даволаш муассасаларининг баъзи ходимлари уларга нисбатан эътиборсизлик кўрсатганлигини қайд этди. Бир қатор дорихоналарда камёб дорилар учун инвалидларни рўйхатга ёзиб қўйиш жорий этилмаган, уларнинг уйларига дори-дармон элтиб бериш суст ташкил этилмоқда. Санаторийлар, дам олиш уйлари учун мавжуд йўлланмалар кўп ҳолларда ўз вақтида берилмайди.

Уруш ветеранларига ғамхўрлик кўрсатиш — шаҳар, район, посёлка ва қишлоқ Советлари фаолиятининг муҳим йўналишидир. Айни вақтда корхоналар ва ташкилотларнинг уруш инвалидларига қилаётган оталиғини назорат этиб туриш, йўналтириб бориш керак.

Яқинда бу масала юзасидан республикамизнинг кўпгина шаҳарлари ва районларида ўтказилган текширишлар натижалари Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетида муҳокама қилинди. Халқ контроли комитети Социал таъминот, Соғлиқни сақлаш, Уй-жой коммунал хўжалиги, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, Савдо министрликлари ва «Ўзбекбирлашув» правлениеси раҳбарлари эътиборини рўй бераётган камчиликларга қаратди. Министрликлар ва ва уларга қарашли ташкилотларнинг уруш ветеранлари эҳтиёжини қондириш ва бу соҳада аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан зудлик билан амалий чора-тадбирлар кўрилиши ҳақидаги ахборотлари инобатга олинди. Бу масала айни вақтда республика халқ контроли органлари назоратида турибди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари социал таъминоти ва уларга имтиёзлар бериш ҳақидаги тегишли кўрсатма ва қонунларга ҳамма жойда, барча ташкилотлар ва муассасаларда сўзсиз ва қатъий риоя этилишига эришиш керак.

Т. ХОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети бўлимининг мудири.

БАРЧА МУАССАСА ВА ТАШКИЛОТЛАРДА ҲАМ УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ҚАТНАШЧИЛАРИ ҲАҚИДА ЕТАРЛИ ҒАМХЎРЛИК ҚИЛАЙЛИК!

«КАЛЕВАЛА»НИНГ БАРҲАЁТ ҚЎШИҚЛАРИ

Карел-финларнинг «Калевала» достони юксак ватанпарварлик ҳис-туйғулари, бунёдкорлик меҳнат шавқи билан йўғрилган. 4 март куни Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида бўлиб ўтган тантанали кеча халқ ижодининг шу ажойиб ёдгорлиги биринчи марта эълон қилинганлигининг 150 йиллигига бағишланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг вакиллари, адабиёт ва санъатнинг таниқли арбоблари президиумда ҳозир бўлдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар достоннинг шеърий образлари, унинг юксак инсонпарварлик ғоялари миллион-миллион кишиларга яқин ва тушунарлидир, деб таъкидладилар. Барҳаёт ижод ватан ва жаҳон адабиёти хазинасидан мустаҳкам жой олди, ҳозирги вақтда қарийб 100 тилда янграмоқда.

Сўнгра Карелия ва Москва санъат усталарининг концерти бўлди. «Калевала»дан олинган парчалар, достоннинг барҳаёт сатрлари билан йўғрилган музика асарлари программани безади.

(ТАСС мухбири).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Бойсунлик З. Эшқувватованинг аризаси юзасидан текшириш ўтказилди. Бойсун район прокуратураси райондаги ўрмон хўжалигида директор бўлиб ишлаган Ж. Юсуповни жавобгарликка тортди.

Шунингдек, у КПСС сафидан ўчирилиб, лавозимидан бўшатилган.

ҚЎҚОН ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Шаҳардаги Ҳамза номли музикали драма театри биноси қурилиши қониқарсиз олиб борилаётганлиги ҳақидаги хат текширилди. Унда баён этилган фактлар қисман тасдиқланди. 750 ўринли театр биноси қурилиши 1976 йилдан буён давом этмоқда.

1976-1981 йиллар мобайнида қарийб 1 миллион 900 минг сўм ўзлаштирилди, холос.

1984 йилда қурилиш-монтаж ишлари учун ажратилган 1009 минг сўм маблағдан атиги 603 минг сўми ўзлаштирилган. Эндиликда қурилиш ишларини тезлаштириш мақсадида объектда зарур миқдорда моддий-техника ресурслари жамланмоқда, лойиҳа-смета ҳужжатларини якунлаш юзасидан чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Мазкур объектни 1986 йилда фойдаланишга топшириш кўзда тутиляпти.

Шаҳар партия комитети қурилишнинг бориши устидан мунтазам назорат олиб бораётир.

СОВЕТОБОД РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— «Каттақўрғон» совхози Нагорний станциясида яшовчи Ҳ. Қўқоновнинг совхоз маъмурияти уй-жой билан таъминламаётганлиги тўғрисидаги шикоят хати юзасидан текшириш ўтказилди. Текширишда ҳақиқатан ҳам Ҳ. Қўқонов уй-жойга муҳтож эканлиги аниқланди ва унинг илтимоси тўла қондирилди.

Чет элларда

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси В. И. Воротников ва Сербия Социалистик Республикаси Скупшчинаси ижроия вечесининг Раиси Б. Иконич ўртасида 4 март куни музокаралар бўлди.

Сербия Социалистик Республикасининг ҳукумати қабул маросими ўтказди, унда В. И. Воротников билан Б. Иконич қадаҳ кўтариб, нутқ сўзлашди. СССР билан ЮСФР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари муваффақиятли ривожланаётганлиги мамнуният билан қайд этилди.

Томонлар РСФСР билан Сербия Социалистик Республикаси ўртасидаги дўстона алоқаларнинг ҳолатини муҳокама қилдилар, бу алоқаларни Совет — Югославия ҳамкорлиги доирасида янада ривожлантириш истиқболларини кўриб чиқиб, турли соҳалардаги алоқаларни кенгайтиришнинг мавжуд имкониятларини кўрсатдилар. Баъзи халқаро масалалар хусусида ҳам фикрлашиб олинди.

РСФСР Министрлар Советининг Раиси Россия Федерациясининг меҳнаткашлари, барча совет кишилари КПСС раҳбарлигида партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошириш соҳасида фидокорона иш олиб бораётганликлари, XI беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажараётганликлари ва партиянинг навбатдаги съездига тайёргарлик кўраётганликлари ҳақида гапириб берди.

Сербия Скупшчинаси ижроия вечесининг Раиси Югославия меҳнаткашлари ЮКС XII съезди қарорларини ва «Иқтисодий стабиллаш узоқ муддатли программаси»ни амалга ошириш соҳасида қилаётган ишлар, Сербия Коммунистлар Союзининг аъзолари Югославия Коммунистлар Союзининг 1986 йил ўрталарида ўтказиладиган XIII съездига қандай ҳозирлик кўраётганликлари ҳақида меҳмонларга ахборот берди.

Иккала томон фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг бу йил нишонланадиган 40 йиллиги муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтирди. В. И. Воротников фашизмни тор-мор этишга Югославия халқлари қўшган ҳиссани таъкидлади. Мамлакатларимиз халқларининг дўстлиги ва ўзаро мададкорлиги биргаликдаги кураш алангасида чиниқди, деди у. Фашизм устидан қозонилган Ғалабада Совет Иттифоқининг ролини ҳамда Белград ва мамлакатнинг шарқий районларини озод қилишда Қизил Армия билан Югославия Халқ озодлик армиясининг жанговар ҳамдўстлигини Югославияда юксак қадрлайдилар, деб таъкидлади Б. Иконич. Югославия меҳнаткашлари Югославия территориясида умумий душманга қарши биргаликдаги курашда жон берган совет жангчиларининг хотирасини муқаддас билиб, ҳурмат қиладилар.

(ТАСС).

ЗЎР МУВАФФАҚИЯТ

КАТМАНДУ, 4 март. (ТАСС). Ўзбекистон ССР эстрада артистлари группаси Катмандуга келди. «Ялла» вокал-чолғу ансамбли базасида ташкил этилган бу группа Жанубий Осиё мамлакатлари бўйлаб гастрол сафарида юрибди. Группа Шри Ланкада 14 та, Малдив оролларида 5 та концерт берди. Энди улар Непал ва Бангладешга борадилар.

Артистлар концерт бериб, жамоатчилик вакиллари билан учрашувлар, матбуот конференциялари ва суҳбатлар ҳам ўтказадилар.

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТИ АЪЗОЛАРИНИНГ ВАШИНГТОНДА БЎЛИШИ

АҚШ КОНГРЕССИ ВАКИЛЛАР ПАЛАТАСИНИНГ КОМИССИЯСИДА МУНОЗАРАЛАР

ВАШИНГТОН, 5 март. (ТАСС). АҚШ конгресси вакиллар палатасининг ташқи ишлар комиссиясида СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси билан вакиллар палатаси делегацияси ўртасида мунозаралар бошланди. Ядро урушининг олдини олиш, қурол-яроғларни чеклаш ва камайтириш масалалари диққат марказида бўлди.

Вакиллар палатасида кўпчилик демократлар бошлиғининг ўринбосари Т. Фоли, конгресс аъзолари Л. Гамильтон, Ж. Лич, Л. Смиг, С. Соларз ва бошқалар сўзга чиқиб, Америка қонун чиқарувчилари СССР билан АҚШ ўртасида турли даражалардаги алоқаларга, мамлакатларимиз ўртасидаги барқарор муносабатларни мустаҳкамлашга, жумладан икки томонлама мулоқот йўли билан мухолифлик хатарини камайтиришга катта аҳамият бераётганликларини гапирдилар. Айни вақтда Американинг мунозарада қатнашаётган бир қанча аъзолари баъзи қисмлари космосга чиқариладиган кенг миқёсли ракетадан мудофаа системасини вужудга келтириш ишлари давом эттирилишини, «самовий урушлар»га оид режаларни ёқлаб фикр билдирдилар.

Совет парламенти аъзолари ўз сўзларида Вашингтоннинг қуролланиш пойгасини космосга ёйиш, ядро қуролларини кўпайтириш режаларини тузаётганлиги бутун инсоният учун, қолаверса, АҚШнинг ўзи учун ҳам ниҳоятда хатарли эканлигини конкрет равишда далил исботлар билан кўрсатиб бердилар. В. В. Шчербицкий СССР билан АҚШнинг асосий куч-ғайратлари биргаликда ҳаракат қилиб ядро уруши хавфини даф этишга сарфланиши лозим, деди. Биз, деди у, бунга космосда қуролланиш пойгасининг олдини олиш ва ерда шундай пойгани тўхтатиш орқали эришиш керак, деб ҳисоблаймиз.

СССР делегациясининг бошлиғи шу муносабат билан яқинда Женевада бошланадиган Совет-Америка музокаралари теварагида қулай вазиятни вужудга келтириш зарурлигини уқтириб ўтди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг баёнотларида СССР билан АҚШ ўз муносабатларида муайян нормаларга амал қилиш тўғрисида ўзаро бир битимга эришиш, ядро қуроли ер ости синовларини чеклаш ҳақида СССР билан АҚШ ўртасида 1974 йилги шартномани ҳамда тинчлик мақсадларидаги ер ости ядро портлатишлари тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасидаги 1976 йилги шартномани амалга киритиш, ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш, Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатлар ташаббус кўрсатиши билан ядро қуролига эга бўлган барча давлатларнинг ядровий аслаҳахоналарини кўпайтирмаслик тўғрисида шартнома ишлаб чиқиш мақсадидаги музокараларни (бу музокаралар Англия билан биргаликда олиб борилган эди) яна бошлаш ва уни охирига етказиш каби қадамлар ҳақида конкрет равишда гапириб ўтилди. Шубҳасиз, АҚШнинг СССРдан ўрнак олишга ва биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида ўз зиммасига мажбурият қабул қилишга тайёрлиги мамлакатларимиз ўртасида ишончни мустаҳкамлашга ғоят кўмаклашган, ядровий хавф-хатарни камайтирган бўлур эди.

СОВЕТ ВРАЧЛАРИНИНГ ШУҲРАТИ

НИАМЕЙ. **Нигерда ишлаётган совет врачлари мамлакат аҳолиси орасида шуҳрат қозондилар.**

СССР билан Африкадаги территориясининг бешдан тўрт қисми Саҳрои Кабирдан иборат ана шу давлат ўртасида соғлиқни сақлаш соҳасидаги ҳамкорлик — ўн йилдан кўпроқ вақтдан бери давом этмоқда. Совет медиклари республика пойтахти Ниамейда ва ундан 900 километр шарқда жойлашган катталиги жиҳатидан иккинчи ўринда турадиган Зиндер шаҳрида меҳнат қилмоқдалар. 17 кишидан иборат группа составида РСФСР, Украина, Белоруссия, Озарбайжон ва Ўзбекистоннинг турли профилдаги мутахассислари бор.

Ўтган йилнинг ўзидагина, деб хабар берди ТАСС мухбирига группа раҳбари, Калинин областидан келган хирург Ю. В. Полянский, совет врачлари 120 минг беморни қабул этиб, қарийб етти мингта операция қилдилар. Маҳаллий медицина марказларида ва диспансерларда ёрдам кўрсатиш қийин бўлган энг оғир касаллар совет врачлари ҳузурига юборилмоқда. СССРдан келган медиклар ўзларининг бевосита вазифаларини бажарибгина қолмай, шу билан бирга бу ерда Ниамей университети студентлари билан машғулотлар ўтказмоқдалар. Зиндер шаҳридаги ўрта медицина ходимлари мактабида дарс бермоқдалар. Донецк областининг Дзержинск шаҳридан келган А. В. Витюк яқинда Африканинг хауса тилида педиатрияга оид лекциялар курсини ўқиди. У Нигерда ишлаган бир ярим йил мобайнида бу тилни ўрганиб олди.

«Совет врачлари бенуқсон ишлайдилар, улар билимдон мутахассислар бўлиб, ўзларининг профессионал бурчини виждонан бажармоқдалар», — дейди республика олий ҳарбий кенгашининг аъзоси, Зиндер департаментининг префекти М. А. Жермакойе. «Касалхонамизда совет врачлари ишлаётганлиги Зиндер шаҳри аҳолиси учун омадли бўлди. Совет врачлари аҳолига медицина хизмати кўрсатишга катта ҳисса қўшмоқдалар», — дейди шаҳар мэри Г. Катамбе. «Биз совет мутахассисларининг ишидан ғоят мамнунмиз ва ҳамкорлигимизни янада кенгайтириш тарафдоримиз», — деб уқтиради Нигер соғлиқни сақлаш ва социал ишлар министрлигининг бош секретари М. Дага. Врачларнинг меҳнати юксак баҳоланди — республика ҳукумати совет медицинасининг бир қанча вакилларига ташаккур эълон қилди, тошкентлик анестезиолог М. В. Сивороткин эса орден билан тақдирланди.

(ТАСС).

СЕРМАЗМУН УМР ЛАВҲАЛАРИ

● ЛЕНИНГРАД

В. И. Ленин Марказий музейининг Ленинграддаги филиалида очилган виставка Владимир Ильич Лениннинг онаси — М. А. Ульянованинг гражданлик жасоратига бағишланган. Виставка Мария Александровна туғилган куннинг 150 йиллиги олдидан ўтказилмоқда.

Мария Александровна ҳаётидаги кўпгина воқеалар Нева соҳилидаги шаҳар билан боғланган: у бу ерда туғилиб, шаҳарда бир неча марта бўлган. Ленинградлик олимлар Мария Александровна Петербург-Петроградда бўлган жойларнинг йигирмата адресини аниқлаганлар. У Волково қабристонида дафн этилган, ҳозир бу ерда ёдгорлик ўрнатилган. Владимир Ильич Ленин 1917 йил 4(17) апрель куни эрта тонгда, мухожирликдан Россияга қайтиб келган куннинг эртасигаёқ онаси қабрини зиёрат қилган эди.

Виставкада М. А. Ульянованинг ҳаёт йўли тўғрисида ҳикоя қилувчи китоблар қўйилган. У болаларда меҳнатга, билимга, социал адолатга зўр меҳр-муҳаббат туйғусини сингдира олган эди. Мария Александровнанинг биринчи марта экспозицияга қўйилган шахсий буюмлари, ўз фарзандларига ёзган ва қалбларни тўлқинлантирувчи оналик меҳр-муҳаббати билан йўғрилган хатлари алоҳида қизиқиш уйғотади.

(ТАСС мухбири).

● УЛЬЯНОВСК

Октябрь йўлбошчиси, Коммунистик партия билан Совет давлатининг бунёдкори В. И. Лениннинг онаси — Мария Александровна Ульянованинг ёрқин образи совет кишиларининг хотирасида ҳамиша яшайди. У ўз ҳаётида жуда кўп азоб-уқубатларни бошидан кечирди: катта ўғли қатл этилди, Владимир Ильич кўп марта репрессияларга дучор қилинди, бошқа болалари қамоққа олинди. Ульяновск жамоатчилиги вакилларининг М. А. Ульянова туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланиб Ленин ёдгорлиги гумбазлари остида бўлиб ўтган тантанали йиғилишида Мария Александровнанинг қалб саховати, мардлиги ва матонати тўғрисида, унинг ўз ҳаётини қурбон қилишга тайёр турганлиги ҳақида гапирилди.

6 март — Мария Александровна туғилган кунининг 150 йиллиги санасида собиқ Москва кўчасида, ҳозирги вақтда В. И. Лениннинг уй-музейи жойлашган қадимий бино меҳмонхонасида илгаригидек рояль тилга киради. М. А. Ульянованинг севимли асарларини ва у оилавий музика дарсларида болалари билан ўрганган асарларни ижро этиш учун область филармониясининг артистлари бу ерга келишади. (ТАСС).

● ТОШКЕНТ

Мария Александровна Ульянова туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланиб В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида янги кўргазма очилди.

Кўргазма икки бўлимдан иборат. Биринчи бўлимда М. А. Ульянованинг болалик йиллари, оилавий шароити ҳақида ҳикоя қилинади. Иккинчи бўлим эса революционер фарзандларнинг фикрдош, меҳрибон онаси, уни қуршаган муҳит ҳамда ўша давр ҳақида тасаввур уйғотади. Кўргазмада, шунингдек, В. И. Лениннинг онаси билан ёзишмаларига ҳам кенг ўрин берилган. Шуниси диққатга сазоворки, намойиш этилаётган экспонат ва ҳужжатлар муайян тартиб асосида жойлаштирилган, улар изчил равишда бир-бирини тўлдиради ва бир бутунлик касб этади.

Кўргазма барчада чуқур таассурот қолдирмоқда.

Г. ЭРГАШХЎЖАЕВА.

М. А. УЛЬЯНОВА ТУҒИЛГАН КУННИНГ 150 ЙИЛЛИГИГА

ДУНЁ БЕШИГИНИ ТЕБРАТГАН ОНА

ПУБЛИЦИСТИКА

Эй, УМРИ АЗИЗ ОНА, Сиз билан бир ярим аср оша хаёлан дийдор кўришяпмиз. Сиз тарбиялаб вояга етказган Владимир Ильич ёққан машъалдан йўлларимиз ёруғ, хонадонларимиз чароғон. Бу чароғонликлар ичра Сиз борсиз. Бу мунавварликлар Сизни ёдга солади. Дилимизга солганингиз инсоний ғурур билан биз қаддимизни ростлаганмиз. Ўғлингиз ўргатган курашлар йўли бизни истиқбол манзилларига олиб чиқди. Сиз куйлаган мағрур ва масрур оналик қўшиқларини куйлаб, биз олам остонасидан ҳатладик, кенг дунёларни кўрдик. Оналаримизга дўстлик, бирдамликнинг қудратидан сўзлаган эдингиз, қардошлик мевалари ҳар нарсадан ҳам мўътабар эканини уқтирган эдингиз. Бувиларимизнинг ҳаёти курашлар билан ўтди, оталаримиз ана шу бирдамлик учун бўлган жангларда чиниқдилар. Бизлар қардошлик, дўстлик, ҳамкорлик неъматларидан баҳра олаётган авлод бугунги бахт толе учун таъзим бажо келтирамиз.

Азиз ва муҳтарама Мария Александровна, Сиз бир қўлингиз билан фарзандларингиз беланчагини, иккинчи қўлингиз билан эса дунё бешигини тебратган онасиз. Сиз яшаб ўтган умрнинг ҳар бир дақиқасининг ўз юки, залвори бор. Оналар турли-туман тилларда алла айтадилар. Лекин бу аллаларнинг маъноси, замири бир орзудан иборат бўлади: дунё тинч бўлсин, фарзандларим безавол ўссин, улғайсин... Сиз фарзандпарвар, тинчликпарвар дунё оналарининг, дунё аёлларининг ягона тимсоли, идеали бўлиб яшадингиз ва шундай бўлиб қоласиз. Аёл ёққан оловнинг кули бўлмайди, аёлнинг юракларга меҳрдан ўзга йўли бўлмайди, дейдилар. Сиз эккан меҳр уруғларидан дунё бўйлаб эзгулик, ҳамдардлик, тотувлик, бирдамлик ниҳоллари униб чиқди, улар гуркираб ўсмоқда. Сиз ёққан оловдан дунёдаги тинчлик машъалларига учқунлар туташди, аланга олди. Сиз авайлаб, ардоқлаб тебратган беланчакда инсониятнинг орзуси бўлиб дунёга келган В. И. Ленин улғайди. Сиз айтган сўлим, оромбахш аллалар унинг қонига, жонига меҳр-мурувват бўлиб сингди.

Жаҳон пролетариатининг доҳийсини камолга етказиш осон бўлмади Сизга. Тақдирнинг шафқатсиз синовларини мардонавор енгиш учун Сиз қатралаб, балки мисқоллаб куч йиғардингиз. Кўз ёшлардан ҳам тиниқ, тоза, беғубор оналик меҳрингиз катта, енгилмас қудратга айланар ва бу қудрат ҳар гал тақдир, замон зулмлари бағрига ханжар бўлиб қадаларди. Ҳадсиз азоблар чекдингиз, лекин дунё аламларига, дардларига малҳам бўлғувчи ҳассос табибни улғайтириб бердингиз. Азиз волида, Сиз куйлаган аллалар вақти келиб Тинчлик деган гимнга айланиб қолажагини билармидингиз? Сизнинг оналик жасоратингиз, буюклигингиз қошида дунё оналари бош эгадилар. Ўғлингиз Володянинг илк қадамини ёниб кузатганингизда, бу қадамлар қанчалик дадил эканини ҳис этганмидингиз. Ўғлонингиз улғайиб тақдирнинг, даврнинг хатоларини тузатганда, Сиз оддий беланчакни эмас, инқилоб беланчагини тебратганингизни билармидингиз? Буни дунё билади энди. Сиз ўғлингизнинг юрагига Ватан тушунчаси жон билан баробар эканини сингдирдингиз. Бу тупроқ оддий эмас, гавҳар эканини унинг қонига сингдиргансиз. Ўғлингизни севиб, қучиб пешонасидан ўпганингизда Сиз уни эмас, порлоқ келажакни ўпган эдингиз асли. Ватан унинг учун тақдир эди, ҳа, тақдир. Сиз Ильич беланчаги қошида унга улуғ орзулар тўла эртаклар сўзлагансиз. Ана шу эртаклар унинг юрагида бўлғуси курашларнинг куртагини ундирган, бўлғуси кураш алангаларининг учқунлари бўлиб ёғдуланган эди. Бу учқунлар зулматларнинг қаърига дарз солди. Олам зулмат ичра эканини уқтирган ҳам, бахтнинг ўзини яратган ҳам ўзингиз эдингиз. Ленин дегани — тинчлик, инқилоб дегани эканини ва Сиз инқилобнинг ўзини йўргаклаб, бағрингизга босиб аллалаганингизни билармидингиз? Володяни, унинг ака-укаларини, сингилларини офатлардан асраб, юрагингизда авайлаб асрадингиз.

Оналик ёниб тугамас ҳарорат, сарҳад билмас саховатдир. Уйқусиз тунларингиз, зулмат тўла кечаларингизни биз фарзандларингизнинг, замондошларингизнинг хотираларидан ўқиб билганмиз. Кино ленталари ўтли ҳикоялар сўзлаб берган бизга.

Ҳаёт Сизга янги ва янги зарбаларни тайёрлар, метин иродангизни имтиҳон этмоқ учун синовларини ҳаддан зиёд кўпайтирарди. Сиз ҳамманинг дардига малҳам қўйишни билардингиз. Ўзингиз ғам чекканда аламларингизни пинҳон тутардингиз. Юрагингиз ором не эканини билмас, бу юракнинг муҳаббати, қудрати қошида зулмнинг ҳам, адолатсизликнинг ҳам қаноти қайрилар, бемажол қоларди.

Инқилоб иши буюк, сермашаққат иш эди. Уни уддаламоқ, унинг зилу замин юкини орқаламоқ учун букилмас бир қоя керак эди. Ана шу қоя Сиз эдингиз, Мария Александровна. 1904 йил... бир эмас, тўрт қамоқхона оралиғида елиб-югурдингиз. Сизнинг хушёрлигингиз туфайли қанчадан қанча партиявий ҳужжатлари ва маблағи сақлаб қолинди. «Мен ўз болаларим билан ҳамиша фахрланаман» — деб ёзган эдингиз ўз эсдаликларингизда. Ҳа, Сиз вояга етказган, камол топтирган болалар билан, Сиз билан бутун дунё фахрланади. Сиз инқилоб шаббодалари эсиб турган, «Аврора» садолари гумбурламоққа тайёр бўлиб турган кезларда инқилобни кўролмай кетдингиз. Азиз фарзандингиз мухожирликдан қайтиб, тўғри Сизнинг қабрингизни зиёрат қилмоққа борди. Не-не изтироблар, саргардонликлар қошида тиз чўкмаган буюк инсон — Ленин Сиз, она қабри бошида тиз чўкди...

Юрагим менинг мисоли шамшир,
Курашда уни қўлга олингиз!

Бу сатрлар Чилининг ватанпарвар шоири Пабло Неруданинг энг сўнгги шеъридан олинди. Шоирни дафн этиш чоғида унинг ўртоқлари «Интернационал»ни куйлаган эдилар. Пабло Неруда айтгандай, бугунги кунда танҳолик бу жиноятдир. Бу сўзлар, бу садо тинчлик гимнига айланди. Жаҳон бўйлаб жаранглаб эшитилади.

Она-Ватанимиз бепоён. Унинг олис ва яқин сарҳадларини бир-бирига боғлаб турувчи йўллардир. Дўстлик йўлларидир.

Бугунги кунда Ўзбекистондаги кичкинагина қишлоқ сўқмоғи ҳам бепоён Ватанимизнинг, Иттифоқимизнинг кенг магистралларига бориб туташади.

Ирмоқлар йўл ахтариб, излай-излай дарёга чиқадилар. Ирмоқлар дарёларга қўшилиб, наҳрлар уммонларга айланади. Бизлар беҳол ирмоқлар эдик. Инқилоб туфайли Ленин партияси байроғи остида бирлашдик. Қудратли бир наҳрга айландик.

Халқлар ўртасидаги дўстлик, биродарлик худди тўкин дастурхондай ўртамизга тўшалгандир. Ундаги неъматлардан ҳамма баробар баҳра олади. Навоий, Абу Али ибн Сино, Беруний каби шоир ва алломаларнинг жаҳон тафаккури хазинасига қўшган беназир ҳиссаси қадр топгани Ленин закоси ва ана шу биродарликнинг ширин мевасидир.

Республикамиз совет халқларининг аҳил оиласида кураш ва ғалабалардан иборат катта йўлни босиб ўтди. У эришган ютуқлар ленинча миллий сиёсат тантанасининг, социализм бунёдкорлик кучларининг ишончли далилидир. Биз яшаётган диёрда эндиликда ҳар икки кунда чиқарилаётган маҳсулот 1924 йил давомида ишлаб чиқарилган маҳсулотга тенг. Республикамизнинг 1 миллиондан ортиқ меҳнаткаш аёллари социалистик мусобақадошлар сафига қўшилдилар. Улардан 600 мингга яқин киши меҳнатга ленинча коммунистик муносабат ҳаракатида иштирок этмоқда.

Владимир Ильич туғилган муборак кунни биз Коммунистик шанбалик билан нишонлаймиз. Бу йилги коммунистик шанбалигимизга ҳам зўр кўтаринкилик билан тайёргарлик кўряпмиз.

Буюклардан буюклик туғилади, дейдилар. Буюк замона қудрати билан инсон юрагида улуғвор орзулар қанот ёзади. Ўғлингиз, Владимир Ильич даъвати билан бизнинг қақраган Мирзачўлимиз Мирзагулистонга айланди. Бу умумхалқ ишида бизнинг оталаримиз рус оғаларимизнинг кўмагига таяндилар. Бугун эса бизлар яна чўлларни обод айламоққа шайландик, чўллар баёзини нур қалами билан ёзмоққа бел боғладик. Битилажак бу баёзлар эса Сизнинг орзуларингизни, абадий боқийликни ёдга солиб туради.

Эътибор ОХУНОВА.

ЧОРВАЧИЛИКНИ САНОАТ АСОСИГА ЎТКАЗАЙЛИК

4 март куни Тошкентда мол гўшти етиштириш масалалари билан шуғулланувчи Бутуниттифоқ координация кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис қатнашчилари — Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон, Закавказье олимлари КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг талаблари асосида чорвачиликни саноат асосига ўтказиш вазифаларини муҳокама қилдилар.

1986—1990 йилларда мол гўшти етиштириш самарали технологияларини яратишга доир илмий-тадқиқот ишлари программаси қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

Москва районидаги Киров номли колхозда ремонт ишлари оқилона ташкил этилганлиги туфайли барча техника тайёргарлик чизиғига барвақт келтириб қўйилди. Хўжаликда ремонт ишларини қисқа муддатда сифатли созлаш борасида қимматли тажриба тўпланган. Мавсумий ишлар тугагач, далада ишлатилган техника механизаторлар томонидан синчиклаб кўздан кечирилади, нуқсонлари аниқланиб, устахонага жўнатилади. Устахонада эса ремонтчилар машина-механизмларни доимо пухта созлайдилар. Яқинда махсус сифат комиссияси баҳорги дала ишларига тайёрланган 50 та трактор, 11 та сеялка, 21 та культиватор ва бошқа машина-механизмларни аъло баҳо билан қабул қилиб олди. Суратларда: 1. Хўжалик партия ташкилоти секретари Ашурали Жўраев ва колхоз бош агрономи Ҳабибулла Қаҳҳоровлар далага чиқариладиган техниканинг тайёрлигини кўздан кечиришмоқда. 2. Трактор паркининг илғор механиги Йўлдошали Ҳожиев.

Р. Ашуров фотолари (ЎзТАГ).

ИРРИГАЦИЯ ҚУРИЛИШЛАРИДА

БУЛУНҒУРНИНГ ЗИЛОЛ КОСАСИ

Самарқанд областининг Булунғур районида йилига 320 миллион кубометр сув тўплаш имконини берувчи янги сув омбори қурилиши давом этмоқда. Унинг биринчи навбатидаги ишлар ниҳоясига етди. Мухбиримиз Х. Қосимовнинг район сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи Ҳ. Эсонтурдиев билан қилган суҳбати шу муҳим, иншоот истиқболи ҳамда айни кунларда район хўжаликларида олиб борилаётган мелиорация ишлари ҳақида бўлди.

— Халқимиз «обиҳаёт» деб таърифлаган сув чиндан ҳам деҳқон меҳнати эвазига бунёд этилажак барча ноз-неъматларнинг муҳим омилидир. Булунғур сув омбори тўла ишга тушгач, районимиз хўжаликлари билан бирга қўшни Жомбой, Оқдарё, Пайариқ каби пахтачилик районларида ҳам сув танқислиги муаммоси ҳал этилади.

Ҳозир Пайариқ районидан қуриб келинаётган «Оболин» канали — омбордан сув олувчи асосий канал бўлиб қолади. У орқали сувга тақчил экин майдонлари ва янгидан ўзлаштирилаётган ерлар етарли обиҳаёт билан таъминланади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко партия Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқида **«Сув хўжалиги қурилишини ташкил этиш ва ерлардан фойдаланиш соҳасидаги вазифаларни биргаликда куч-ғайрат сарфлаб, ишчанлик ва мақбул тарзда, партия ва ҳукумат олдидаги масъулиятни юксак даражада ҳис этиб бажариш керак»** деб алоҳида уқтириб ўтган эди. Бу даъваткор сўзлар замирида мушоҳада юритадиган бўлсак, Булунғур сув омборининг бунёд этилиши 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган мелиорация программасини амалга оширишга ирригаторлар қўшадиган муҳим ҳиссадир.

Иншоот фойдаланишга топширилгунга қадар бу ерда 120 миллион сўмлик иш амалга оширилиши лозим. Қурилиш участкаларида «Самаркандводстрой» трестининг Н. Алимов бошлиқ 4-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи катта бунёдкорлик ишларини адо этмоқда. Коммунист Мустафо Аединов бошлиқ злобинчи бригада мусобақада пешқадамлик қиляпти. Улар ҳозиргача 700 минг сўмликдан ортиқ қурилиш-монтаж ишларини бажаришди. Трестнинг 2-ихтисослашган кўчма колоннаси коллективи иншоот тикланаётган посёлкага қадар равон йўл қуриб берди.

Боғдорчиликка ихтисослашган районимиз хўжаликлари ҳозир республикамиз мевачилик районлари ўртасида фахрли ўринлардан бирини эгаллайди. Ноз-неъмат ижодкорлари ҳар йили эл дастурхонига 70 минг тоннага яқин узум, 10 минг тоннадан зиёд турли мева маҳсулотлари армуғон этишяпти. Шу беш йилликда минг гектардан кўпроқ ер ўзлаштирилиб, унинг 500 гектарида янги боғ-роғлар барпо этиш кўзда тутилган.

Табиийки, бундай кўламли масалани ҳал этиш учун сув таъминоти яхши бўлиши зарур. Шу мақсадда ўтган йили «Победа» совхозида секундига 2 кубометр сув чиқариш қувватига эга «Сигма» тажриба насос станцияси ишга туширилди. Станцияни қардош чехословакиялик мутахассислар жиҳозлаб бердилар. Эндиликда у хўжаликларнинг экин майдонларини сувга сероб қиляпти.

Булунғур сув омбори батамом ишга тушгач, Ғубдин тоғи этакларидаги минглаб гектар янги экин майдонларига, «Булунғур», Улуғбек, Ҳ. Носиров, Ф. Йўлдош номли совхозлардаги кўплаб лалмикор ерларга «Ленин йўли» канали орқали зилол сув етиб келади. Шу тариқа район соҳибкорлари 1990 йилга бориб, йилига 100 минг тонна узум етиштириш имконига эга бўладилар.

ТЕКИНХЎРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

ИНСОФСИЗГА ЭРК БЕРСАНГ...

Совет кишисининг янги қиёфаси, унинг коммунистик ахлоқи ва дунёқараши ўтмиш сарқитларига, совет турмуш тарзидан оғишларга қарши тўхтовсиз олиб бориладиган курашларда қарор топади. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз социалистик турмуш қоидалари ҳар хил йўллар билан бузилишининг олдини олишга, кишиларни юксак коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашга катта эътибор бермоқда.

— «Янги инсонни тарбиялаб вояга етказиш вазифасини ичкиликбозликка, безориликка ва текинхўрликка, чайқовчиликка ва социалистик мулкни ўғирлашга, порахўрликка ва юлғичликка қарши жуда зўр ғайрат билан курашишдан ажратиб бўлмайди, — деб таъкидланган эди КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида. — ...Биз социалистик жамиятда яшаш нормаларини бузувчи кишилар ким бўлишидан қатъи назар, уларга нисбатан муросасизлик вазиятини вужудга келтиришимиз, уларга қарши жамоатчилик фикрини сафарбар этишимиз лозим».

Областимизда партиямиз қўйган ана шу вазифаларни бажариш соҳасида кўпгина ибратли ишлар қилинмоқда. Бироқ шу билан бирга аҳён-аҳёнда бўлса-да, совет қонунларини, социалистик турмуш қоидаларини бузиш ҳоллари ҳам учраб турибди. Айрим нопок шахсларнинг қилмиши сабабли ўтган бир йилда область бўйича 347 минг сўмлик давлат мулки талон-торож қилинган.

Инсофсизга эрк берсанг, элни талайди, деган гап бор халқимизда. Меҳнатобод район матлубот жамиятига қарашли 5-аралаш моллар магазини мудири Н. Отахонов ана шундай инсофсизлардан бўлиб чиқди. У магазин мудирлигига тайинландию, босар-тусарини билмай қолди. Давлат ҳисобидан ҳотамтойликни авж олдирди. Укаси Исматилланинг никоҳ тўйидаги маслаҳатда ўзини кўрсатди. Баъзи бировлар ҳамма нарса меъёрида бўлгани яхши десалар, «Мени ким деб ўйлаяпсизлар, укамнинг тўйидақа тўй бу яқин ўртада ҳеч кимникида бўлмайди», деди. Аммо у тўйга пешона тери эвазига топилган маблағни эмас, балки магазиндаги савдодан тушган 5 минг сўм давлат пулини сарфлаб юборди. Қайнотаси Комилжон Ҳамдамовни ҳам яхшилаб сийлади. «Машинани ремонт қилдиришга пулим йўқ, пиёда юрибман» деганида унга ҳам савдо пулидан 5 минг сўм санаб берди. Қариндоши Азиза Умрзоқованинг илтимосини ҳам ерда қолдирмади. Магазиндаги арақ, вино, озиқ-овқат маҳсулотлари, газмоллардан тушган 7 минг сўм пулни унинг ўғил тўйига тўёна қилиб олиб борди. 8-«А» совхозида истиқомат қилувчи Тўхтасиновларга ҳам давлат пулидан 2 минг сўм нақд пул ва 3 минг сўмлик молни дабдабали тўй учун номаълум муддатга «ҳадя» қилди.

Н. Отахоновнинг бундай «тантилиги» атиги бир йил ичида давлатга 27 минг сўмдан кўпроқ зарар келтирди. Район матлубот жамияти раҳбарлари ноинсофга эрк бериб қўйишди. Агар инвентаризация ўз вақтида ўтказилиб, кундалик савдодан тушаётган пул қаттиқ назорат қилиб борилганида эди, бундай аҳвол юз бермаган бўларди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларида тўйларни ва бошқа маросимларни давр талаби даражасида ўтказиш лозимлиги алоҳида қайд қилинди. Меҳнатобод районида эса республика партия ва ҳукуматининг бу талаби бажарилмаётганини, бунинг устига, баъзи тўйлар ва маросимлар давлат маблағи ҳисобига ҳаддан ташқари дабдабали ва исрофгарчилик билан ўтказилаётганини қандай изоҳлаш мумкин? Бу воқеалар районда меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган тарбиявий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилганлигини кўрсатмайдими?

Райондаги «Голодностепстрой»нинг ишчилар таъминоти бошқармасига қарашли хўжалик ва маданий моллар магазинида Сурен Аванесов атиги етти ой ишлади, холос. Шу давр ичида у давлатнинг 17.277 сўм маблағини ўзлаштириб юборди. Юлғич илгари уч марта судланган бўлишига қарамай, яна жиноят йўлига кирди. Сўраб-суриштирмай бир неча бор судланган шахснинг қўлига катта савдо тармоғини топшириб қўйган ишчилар таъминоти бошқармаси раҳбарлари масъулиятсизлигидан ажабланасан, киши. Район ички ишлар бўлими ҳам бундай бетайин ва виждонсиз кимсалар савдо шохобчаларида ишлашини ўз вақтида тақиқламаган.

Тамагирлик ва текинхўрлик, порахўрлик социалистик турмуш тарзимизга бутунлай ёт иллатлардир. Шунинг учун ҳам доҳиймиз В. И. Ленин «...ишбузарларга, порахўрларга қарши улуғ «салб юриши» ташкил қилмоқ керак...» деган эди. Давлат, план ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш энг муҳим вазифалардан бири қилиб қўйилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари доҳий сўзлари руҳи билан суғорилгандир.

Ғафур Ғулом номли Сирдарё давлат педагогика институти областдаги педагоглар тайёрлайдиган ягона билим даргоҳидир. Ўтган йили бу институтда ашаддий тамагир ва товламачи фош этилди. Институт доценти Байид Турдиев сиртқи бўлимга ўқишга кирмоқчи бўлган Аваз Шамсиддиновдан пул сўради. Агар 2 минг сўм бермаса, имтиҳондан ўтказмаслигини айтди. Бироқ А. Шамсиддинов Турдиевнинг ёрдамисиз кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтди. Шундан кейин «ўлжа»дан ажралиб қолишини сезган фирибгар ўқитувчи абитуриентни қўрқитишга тутинди: «Имтиҳондан ўтганинг билан ҳали мандат комиссияси бор, — деди у. — Айтганимни бермасанг, комиссияда сенга қарши тураман». Меҳнатининг зое кетишидан чўчиган А. Шамсиддинов ички ишлар бўлимига мурожаат қилди. Товламачи минг сўм пора олаётганида қўлга тушди.

Қирқ етти ёшни қаршилаган Георгий Мавриди ҳам ашаддий порахўр бўлиб чиқди. У «Сирдарьяирисстрой» трестининг ишлаб чиқариш-техника таъминоти бўлимига бошлиқ бўлгач, юмуш билан ҳузурига келган кишилардан тўғридан тўғри «хизмат ҳақи» сўрай бошлади. Шу тариқа трестга қарашли асфальт-бетон заводи мастери М. Когайдан бетон қоришма турадиган қурилма олиб бергани учун нақд минг сўм, трестга қарашли ёғочни қайта ишлаш цехи ходими Р. Майирбековдан ҳам 400 сўм олди. Тракторчилардан янги погрузчик учун 500 сўмдан ундирди.

Гулистон медицина билим юрти комендантлари Л. Пичушкова ва Л. Аркаевалар ҳам ўзаро тил бириктириб, иш билан мурожаат қилган кишилардан пора олгандан кейингина уларнинг юмушини бажарадиган одат чиқаришди. Ильич район матлубот жамиятига қарашли универсал магазини мудири Гулсара Воисова, Сирдарё нефть маҳсулотлари тарқатиш базаси директори вазифасини бажарувчи Т. Ғуломов ҳам порахўрликни касб қилиб олдилар. Ҳаётимизга қора доғ бўлиб тушган бу шахсларнинг ҳаммаси фош қилиниб, қонун олдида жавоб бердилар, албатта.

Ўғирлик, тамагирлик ва порахўрликнинг охири хўрликдир. Юқоридаги воқеалар мисолида ҳам шу нарсага яна бир бор ишонч ҳосил қилиш мумкин. Порахўр шахслар давлатга, халқимизга ҳам моддий, ҳам маънавий зарар етказмоқдалар, ҳалол ва пок одамларнинг нафратига дучор бўлмоқдалар.

Порахўрликка, жиноятчиликнинг бошқа турларига қарши кураш фақат адлия ходимларинингина эмас, шу билан бирга бутун жамоатчиликнинг ҳам иши бўлмоғи лозим. Бундай иллатларнинг олдини олиш учун барча мавжуд чора ва тадбирлардан, тарбиявий ишнинг энг таъсирчан воситаларидан самарали фойдаланилмоғи зарур. Жумладан, коллективларда тарбиявий ишларни олиб бориш масалалари алоҳида кўриб чиқилса, фойдадан холи бўлмасди. Порахўрлар билан бир қаторда ўз ишларини тўғри ва қонуний йўл билан битказа олмасдан, пора бериш йўлига ўтиб олаётган кимсаларнинг хатти-ҳаракатлари ҳам жамоатчилик эътиборидан четда қолмаслиги керак. Бироқ баъзи ташкилотларда бундай ҳолларни бости-бости қилишга, бу воқеанинг овоза бўлиб кетишига йўл қўймасликка ҳаракат қилаётганлар ҳам бор. Бу нотўғридир, албатта. Порахўрнинг жирканч қиёфасини қанча кўп киши таниб қўйса, шу йўлга кирувчилар шунчалик камаяди. Токи порахўрлик ҳисобига текин даромад орттириб, бошқалардан яхши яшашни орзу қиладиганлар ўзларини охир оқибатда қандай қисмат кутаётгани тўғрисида жиддийроқ ўйлаб кўрсинлар.

Т. ДАДАБОЕВ,

Сирдарё область прокурори, юстиция катта маслаҳатчиси.

ЯНГИЛИКЛАР

КИНО ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНМОҚДА

● **Избоскан район кинолаштириш идораси ходимлари бу йил аҳолига юз минг сўмлик кино хизмати кўрсатиш план топшириғини олганлар.** Улар планга қўшимча 4 минг сўмлик кино хизмати кўрсатиш ва йиллик планни муддатидан бир ой илгари бажариш шиори остида меҳнат қилмоқдалар.

Райондаги 9 та қишлоқ, 4 та ёзлик, 7 та кўчма автоклуб қишлоқ меҳнаткашлари хизматида. Киномеханиклардан М. Мирзараҳимов, Р. Исломов, З. Мўйдинов, Й. Умаровларнинг хизматидан қишлоқ аҳли миннатдор.

Райондаги кинотеатрлар тармоғини янада кенгайтириш борасида бир қатор тадбирлар амалга оширилаётир. «Ўзбекистон», Охунбобоев номли, Карл Маркс номли, Ленин номли колхозларда қишлоқ Советлари маблағига ёзги кинотеатрлар бинолари қурилиши планлаштирилмоқда.

Н. НАЖМИДДИНОВ.

БОЛАЛАР ШИФОХОНАСИ

● **Беруний шаҳрининг Фузулий проспектида икки қаватли болалар шифохонаси қурилиб, ишга туширилди.** Барча қулайликларга эга бўлган замонавий типдаги бу бинони 12-қурилиш трестига қарашли 55-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари фойдаланишга топширдилар.

Ю. БЕКМУРОДОВ.

* * *

Шунингдек, **Р. Маматқулов, Ш. Диёров** (Андижон), **В. Жўраев** (Наманган), **С. Мадраҳимов** (ҚҚАССР), **О. Барноxўжаева** (Қашқадарё области), **М. Аҳмедов** (Чимкент области), **А. Раҳмонов** (Навоий области), **А. Эшматов** (Хоразм) ўртоқлар ҳам редакцияга турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

КУТУБХОНА — НУРХОНА

ҲИКМАТЛАР ХАЗИНАСИ

А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат кутубхонасида Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган тадбирларнинг комплекс плани ишлаб чиқилди. Шунга мувофиқ «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди», «Оталаримиз изидан», «Ватан нимадан бошланади» мавзуларида китоб кўргазмалари ташкил этилди.

Умуман республикамизнинг бу бош зиёхонаси, ҳикматлар хазинаси бошқа кутубхоналар сингари совет кишиларида юксак ахлоқий фазилатларни шакллантириш, уларнинг меҳнат ва социал активлигини ошириш ишига катта ҳисса қўшмоқда. Унинг китоб хазинаси ғоят бой бўлиб, Умумиттифоқ ва жаҳон аҳамиятига молик кўплаб ноёб фондлар сақланмоқда. Бу фондда В. И. Лениннинг ўзбек тилига таржима қилинган асарларининг дастлабки нашрлари, машҳур олимлар, ёзувчиларнинг дастхати битилган китоблар, кам тиражли адабиётлар, қадимги журналлар бор. Ташкил этилган вақтида атиги 2200 томдан иборат фонди бўлган кутубхонада ҳозир 4,5 миллиондан зиёд асарлар жамланган.

Бутун фаолиятини партиямизнинг идеологик, сиёсий-партиявий ишларни ҳамда кутубхоначилик ишини янада яхшилашга оид қарорларини амалга оширишга қаратган кутубхонамиз коллективи китоб пропагандасининг ғоявий-сиёсий ва илмий даражасини юксалтиришга алоҳида эътибор бермоқда. Унинг кутубхонашунослик, библиография ва китоб тарихи назарияси соҳасида республикамизнинг бош илмий ва илмий-методик муассасасига, кутубхоналараро абонентлар ва халқаро китоб айирбошлаш бўйича мувофиқлаштирувчи марказлардан бирига айланиб қолганлиги бежиз эмас.

Кутубхоналарнинг ғоявий таъсир доирасини кенгайтириш, ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги ролини кўтариш уларнинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда меҳнат коллективларига берадиган ёрдами янада салмоқли бўлишини таъминлайди. Шуни ҳисобга олиб, республикамиздаги шаҳар, район ва қишлоқ кутубхона ходимларига методик ёрдамни кучайтирдик. Уларга ҳар йили 50 дан кўпроқ методик, библиографик ва информацион қўлланмалар юборилмоқда. Улар партия ва ҳукуматимиз қарорларини ҳар бир меҳнаткаш онгига сингдиришда, одамларнинг ўз малака ва умумий маълумотларини ошириш эҳтиёжларини қондириш учун зарур адабиётларни пропаганда қилишда, энг муҳими — китобхонлар билан ишлашни такомиллаштиришда кутубхоналарга жуда қўл келмоқда. Областлардаги марказий кутубхоналарга методик ёрдам тариқасида, жумладан, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб тавсия этиладиган адабиётлар рўйхати тайёрладик.

Кутубхонамизнинг чет эл адабиёти бўлими нашрий мажмуаси 52 хорижий тилда битилган 150 мингга яқин асардан иборат. Унинг учдан бир қисмини чет эл оригинал адабиётлари ташкил этади. Булар асосан кутубхона фондига хорижий илмий-маданий муассасалардан китоб айирбошлаш йўли билан қабул қилинган. Шу соҳадаги ҳамкорлик йил сайин кенгаймоқда. Ҳозирги кунда 37 хорижий давлатнинг 105 муассасаси билан китоб айирбошламоқдамиз.

Ўз навбатида хориждаги муассасаларга 6 мингдан зиёд китоб, журнал ва газета юборамиз. Чет эллардаги дўстларимизни илм-фан, техника ва адабиёт соҳасида Совет Ўзбекистони эришган барча ютуқлар қизиқтиради. Республикамизда нашр этилиб, дўст мамлакатларга юборилаётган минг-минглаб китоблар бунда катта роль ўйнамоқда.

Кутубхоначиларимиз олдида шу куннинг талаблари даражасида ишлаш, социалистик турмуш тарзи пропагандасига оид адабиётларни тарғиб қилиш, китоб бойлигидек бебаҳо хазина кишиларга янада кўпроқ хизмат қилишига, бунёдкор меҳнатда уларга мададкор бўлишига эришиш вазифалари турибди. Улар бу вазифаларни муваффақиятли адо этиб, КПСС XXVII съездини фидокорона меҳнат билан кутиб олиш йўлида астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

А. ДАДАБОЕВ,
Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат кутубхонаси директори.

Ахборот

НОВАТОРЛАР ТАКЛИФИ

● Самарқанд трикотаж фабрикаси тайёрлаб чиқараётган спорт кийимлари янада бежирим бўлиб қолди. Корхонада завод рационализаторлари ясаган қуруқ ҳолда босиш станоги технологик линияга киритилди. Унинг ёрдамида тайёр маҳсулотга ранг-баранг суратлар ҳамда «Триксам» — Самарқанд трикотажи товар белгиси туширилади.

Янги станок қўпол ва қимматбаҳо импорт ускунанинг ўрнини боса олади. Босма сифати эса энг юксак талабларга ҳам мос келади. Шу йил фабрика катталар ва болалар учун расмлар билан безатилган ярим миллиондан кўп трикотаж маҳсулот тайёрлаб чиқаради.

Кейинги вақтларда корхонада янги серунум поток линиялар монтаж қилинди, новаторларнинг кўпгина таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди.

ЎзТАГ мухбири.

БИНОКОРЛАРГА МАҲСУЛОТЛАР

Тошкент политехника институтининг бир группа олимлари ишлаб чиққан полимер минерал қоришма ундан ясаладиган маҳсулотлар сифатини анча яхшилашга имкон беради. Химиявий моддалар таъсир этганида пишиқлиги ва чидамлилигини яхшилайди.

Қоришма машина-механизм, қурилиш конструкциялари деталларини тайёрлаш учун яроқли янги синтетик материалдир. Уни ишлаб чиқаришда катализатор сифатида қўлланувчи махсус электролит металл арматурани коррозиядан сақлайди.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ❁ ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли
14-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚИСҚА МУДДАТЛИ КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчилар қуйидаги касблар бўйича қабул қилинади: электр-пайвандчи, саноат ускуналари бўйича слесарь-монтажчи, вентиляция ускуналари бўйича слесарь-монтажчи. Ўқишга ўрта маълумотли, Совет Армиясида ҳарбий хизматни ўтаган йигитлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 4-6 ой.

Ўқиш вақти умумий стажга қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчилар 76 сўм миқдорида стипендия, эҳтиёжли бўлганларга ётоқхона берилади.

Билим юртини тугатганлар Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли йирик корхоналар қурилишига ишга юбориладилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганларга олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асл нусха), медицина справкаси (286-форма), ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.
Машғулотлар ой бошида бошланади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Оқдарё кўчаси, 122-уй (15, 26-автобусларнинг «3-шаҳар касалхонаси» бекати). Телефон 91-33-94.

РЕСПУБЛИКА КОРХОНАЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАРИ, КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
«УЗАВТОРЕМОНТ» РЕСПУБЛИКА САНОАТ БИРЛАШМАСИ
шуни маълум қиладики, АВТОРЕМОНТ ЗАВОДЛАРИ қуйидагиларни чекланмаган миқдорда

КАПИТАЛ РЕМОНТГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЛАЗ-695-Н, ЛИАЗ-677 автобуслари — Тошкент 2-авторемонт заводи;
МАЗ-503 автомобиллари — Олмалиқ 4-авторемонт заводи;
ГАЗ-24 автомобиллари — Олмазор 5-авторемонт заводи;
ЗИЛ-130, ММЗ-555 автомобиллари — Ленинск 6-авторемонт заводи;
электр ускуналари приборлари ва тирсакли валлар — Тошкент 8-экспериментал ремонт заводи;
ГАЗ-51-52-53 автомобиллари — Тошкент 10-авторемонт заводи;
ГАЗ-51-52-53 автомобиллари — Хива 13-авторемонт заводи;
ЗИЛ-130, ММЗ-555 автомобиллари — Нукус 16-авторемонт заводи.

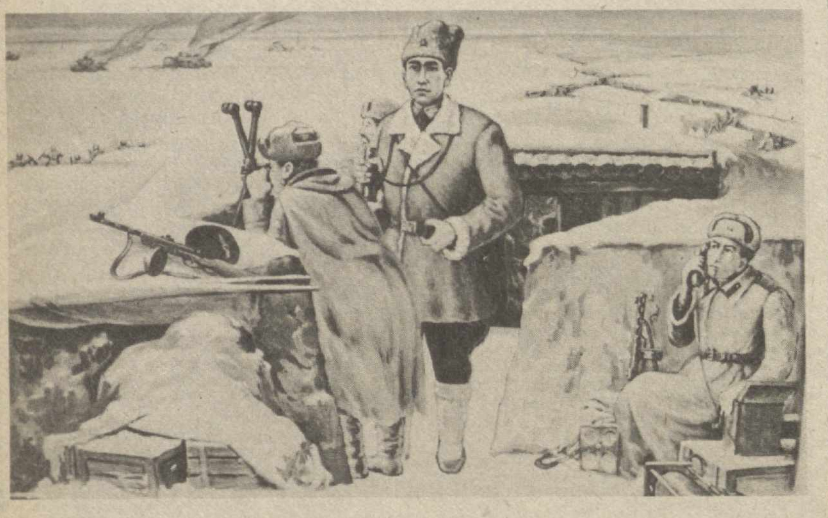

Рассом Ю. Барбашовнинг «Генерал Собир Раҳимов» асаридан фоторепродукция.

СЕҲР ВА ТААССУРОТ

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон Рассомлар союзи Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб ҳаваскор рассомлар ва халқ амалий санъати билан шуғулланадиган ижодкорларнинг республика кўргазмасини ташкил этди.

Ўзбекистон Рассомлар союзининг Марказий кўргазмалар залида республиканинг турли бурчакларида ижод қилаётган ҳаваскор санъаткорларнинг оригинал асарлари қўйилган. Область ижодий кўриклари пайтида танлаб олинган бу ижодий ишлар ўзига хос мазмуни, таҳлили ва чиройи билан диққатга сазовордир.

Кўргазмада иштирок этаётган авторлардан бири Андижон область Москва районилик Матлаб Алиевдир. Бу ижодкорнинг санъатга бўлган қизиқиши, ижоди, асарларидаги оригинал таҳлиллар, ранг-баранг тематикалар санъат мухлисларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Шуниси қувончлики, унинг асарларида замондошларимизнинг бунёдкор меҳнати ўзига хос бўёқларда тасвирланган. Рассомни, айниқса, ўзи бирга ишлаётган ўртоқларининг ички дунёси қизиқтиради.

Ҳаваскор рассомнинг «Катта Фарғона канали қурилиши» полотносида умумхалқ ҳаракати, кураши ва фидойилигини кўриш мумкин.

КЎРГАЗМА ЗАЛЛАРИДА

Республика кўргазмасида Қосимжон Ортиқов ҳам ўз асарлари билан қатнашмоқда. Андижонлик бу ҳаваскор санъаткор «Пахта йиғим-терими», «Қишлоқ манзараси», «Баҳор» каби картиналарида республикамиз табиатининг ва меҳнат жараёнининг ўзига хос жамолини кўрсатишга муваффақ бўлган.

«Ташсельмаш» заводининг слесари, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Ю. Барбашовнинг асарлари ҳам санъат ихлосмандларида чуқур таассурот қолдирмоқда. Масалан, унинг «Қайтди», «Генерал Собир Раҳимов» асарлари уруш мавзуини тасвирлайди. Рассомнинг кўргазмада намойиш этилаётган «Ер юзида тинчликни сақлаб қоламиз» триптихи алоҳида эътиборга сазовордир.

Ю. Бутусовнинг триптихи «1918 йил», «Ғалаба куни», «Гагарин космосда» деб аталади. Учала асарда ҳам Қизил майдон тасвирланган. Лекин уларнинг ҳар бирида бу муқаддас жой ўзига хос акс эттирилган.

Кўргазмада жуда кўп Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг асарлари қўйилган. М. Фахрутдиновнинг «Генерал-лейтенант С. Охунжонов портрети», В. Шестаковнинг «Уруш қатнашчиси Г. Гришин портрети» асарлари шулар жумласидандир.

Республика кўргазмасида намойиш этилаётган халқ амалий санъати асарлари бугунги кунимизнинг руҳини акс эттириши билан характерлидир. Бу соҳада ижод қилаётган ҳаваскорлар профессионал рассомларнинг, устозларининг ажойиб изланишларидан унумли ижодий фойдаланаётганликлари билан диққатга сазовордир.

А. ТОЛИПОВ.

ЯХШИ ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

ҚУЛАЙЛИК

Марказий автовокзал Фарғона областининг энг серқатнов, гавжум жойларидан бири.

Автовокзал шаҳардаги филиали билан бирга ҳисоблаганда кунига 20—22 минг кишини турли маршрутдаги манзилларга жўнатяпти. Агар область автовокзал ва автостанциялар бирлашмаси кунига 550 дан зиёд автобусни рейсга чиқараётган бўлса, бунинг учдан бир қисми бирлашма бош корхонаси бўлган Фарғона Марказий автовокзали ва унинг филиали йўналишлари бўйича хизмат қилаётир. Бирлашма маъмурияти область автотрестининг кўмагига таянган ҳолда яна бир қатор намунали ишларни амалга оширяпти. Чунончи, бу коллектив республикада биринчи бўлиб автотранспортчиларнинг махсус кийим формасини жорий этди. Хизмат маданиятини юксалтириш мақсадида автотранспортчи ходимлар билан ўтказилган аттестация иши ҳам шу коллективдан бошланган эди. Бинобарин, аттестация ходимларнинг билими, маданияти, муомаласи учун ўзига хос имтиҳон бўлди. Ана шу синовдан ўтган кишиларгина бу соҳада ишлашга лаёқатли ҳисобланади. Бу тадбир автотранспорт ходимларини тарбиялаш, уларнинг малакасини ошириб бориш ҳамда бурчга нисбатан масъулият ҳиссини кучайтиришда қўл келяпти.

Автовокзал ва автостанциялардаги кассаларда иш жараёни автоматлаштирилганлиги билет бериш учун сарфланадиган вақтни уч баравар қисқартириш имконини яратди. Автовокзал ходимлари билет сотиш жараёнини янада такомиллаштириш борасида бир янгиликни жорий этдилар. Кассаларда республикада биринчи бўлиб кассир-оператор иши жорий этилди.

Шуниси характерлики, кассир-оператор бир йўла бир неча маршрут учун билет сотаверади. Бирлашма бу илғор усулни бошқа автовокзал ва автостанцияларда ҳам қўллаш тараддудини кўраётир.

Бирлашма коллективи ҳамиша изланишда. Илғор усуллар ва тажрибаларни қидиришда. Масалан, Москва, Ленинград, Киев ва Минск каби йирик шаҳарлардаги ибратли ишлар ўрганилиб, ҳаётга жорий этилмоқда. Бу нарса область меҳнаткашларига автотранспорт хизмати кўрсатиш маданиятини янада яхшилашда ўз ифодасини топяпти.

Т. ҲАМИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

Дўстлар туҳфаси

● Литва ССР революция музейининг Халқлар дўстлиги залида Литва ССРда Совет ҳокимияти ўрнатилганлигининг 40 йиллиги шарафига қардош республикалардан келган совғалар кўргазмаси очилди.

Кўргазмадаги Ўзбекистон меҳнаткашлари йўллаган совға-саломлар, айниқса, дўппилар томошабинларда қизиқиш уйғотмоқда. Шунингдек, В. И. Ленин портрети туширилган кўза, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан чиқарилган медаль ҳам эътибор қозонмоқда. Совғалар кўргазмасидаги фотостендларда Ўзбекистон пахтакорлари ҳаётига доир бир қатор лавҳалар бор.

И. ДОБРОВОЛЬСКАЙТЕ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ТИШ ТАРИХИДАН

● Бундан қирқ йил аввал Мисрда олиб борилган қазишма чоғларида одамнинг бир-бирига олтин сим билан бириктирилган учта тиши топилган эди. Бу—номаълум заргар тайёрлаган биринчи «олтин кўприк» бўлиб, унинг ясалганига 4500 йилдан ортиқ вақт ўтган.

● Биз ишлатаётган тиш чўткаси XVII асрнинг иккинчи ярмида Англияда пайдо бўлган. Унгача инглизлар оғизларини махсус сув билан чайқашган. Ўша йиллардаги маълумотларга қараганда, бу сув «кишининг ақлий фаолиятига яхши таъсир кўрсатиб, нафас олишни бир маромга солган».

Ўшандан бери тиш чўткаси ўзгармай келяпти. Лекин яқинда япон мутахассислари тиш чўткаси дастасидан босим остида сув ва ҳаво юбориш учун канал очишди. Ҳаво аралашган сув милкни массаж қилиб, оғиз бўшлиғини тозалайди ва унда қон айланишини яхшилайди. Бу митти компрессор ихчам электр батареясида ишлайди.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда ҳаво ўзгариб туради. Тошкент областининг тоғли районлари ва Қашқадарё, Сурхондарё областлари ҳамда Фарғона водийсида бир оз қор ёғади. Қолган жойларда ҳавонинг қуруқ келиши кутилади. Кечаси ва эрталаб туман тушади. Шимоли-шарқдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Қорақалпоғистон АССРда кечаси 15—20, кундузи 0—5 даража совуқ бўлади. Уст-Юртда кечаси 25, кундузи 10 даражагача ҳаво пасаяди. Сурхондарё областида кечаси 2—7 даража совуқ, кундузи 3—8 даража иссиқ, қолган ерларда кечаси 5—10 даража совуқ, кундузи 0—5 даража атрофида иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво бир оз булутли келади, ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси ва эрталаб туман тушади. Шимоли-ғарбдан секундига 3—8 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 5—7 даража совуқ, кундузи 2—4 даража иссиқ бўлади.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ
«ОРЗУ ОҒУШИ» бадиий фильмида бош ролларни ижро этиш учун
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсга 13-15 ёшли ўғил ва қиз болалар, шунингдек, 6-8 ёшли маҳаллий миллат ўғил болалари таклиф қилинади.

Киностудия адреси: Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 7-уй. (7-троллейбуснинг «Киностудия» бекати). Телефонлар: 77-95-43, 77-25-14.

●

БАЛИҚ ОВЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Сирдарё ва Амударё бўйлаб — 10 мартдан 10 июнгача;

Қашқадарё ва Сурхондарё ҳавзалари бўйлаб — 1 апрелдан 31 майгача;

бошқа ҳавзалар бўйлаб эса 26 апрелдан 10 июнгача ҳар қандай балиқ овлаш ман этилади.

«УЗБЕКРЫБВОД».

●

«ЎЗБЕКҚОНЦЕРТ»
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
8, 9, 10 март кунлари соат 20.00 да
Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати
ОТАЖОН ХУДОЙШУКУРОВ
иштирокида
«АМУ ТЎЛҚИНЛАРИ»
ансамблининг
КОНЦЕРТЛАРИ

Билетлар **Я. М.** Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

●

«ЗЕМЛЯНЕ»
рок-группаси иштирокидаги 28 февраль соат 17.00 га белгиланган
КОНЦЕРТЛАР
8 март соат 14.00 га
КЎЧИРИЛДИ

Билетлар ўз кучини сақлаб қолади.

Билетларни топширмоқчи бўлганлар «Юбилей» марказий спорт зали кассасига мурожаат қилишлари мумкин.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
ССР Иттифоқи Большой театри солисти, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати
МИХАИЛ ЛАВРОВСКИЙ
ГАСТРОЛЛАРИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
12 март соат 19.30 да
А. АДАН
«ЖИЗЕЛЬ»
2 саҳнали балет
ҚАТНАШАДИЛАР:

Жизель — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Бернора ҚОРИЕВА.

Альберт — СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Михаил ЛАВРОВСКИЙ.

Дирижёр — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Х. ШАМСУТДИНОВ.

Билетлар А. Навоий номли театр кассасида сотилмоқда.

Справкалар учун телефон: 33-90-81.

●

«Главташкентстрой»нинг
ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ
минорали кранларнинг машинистларини тайёрлайдиган группаларга
ҚЎШИМЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга 18 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 4,5 ой.

Ўқувчиларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия берилади.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади ва улар Тошкент шаҳрига прописка қилинадилар.

Курсларни тугатганлар «Главташкентстрой» ташкилотига ишга юбориладилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 6-уй (4, 9, 11-трамвайлар; 13, 29, 32, 36, 43 «э», 70, 77-автобуслар; 2-троллейбуснинг «Оқтепа майдони» бекати).

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/III да **Дон Кихот**, 7/III да **Дон Карлос**, 8/III да **Байрам концерти**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/III да **Зебуннисо**, 7/III да **Отелло**.

СПОРТ

СУЗИШ:

РЕКОРД ЯНГИЛАНДИ

Эрфурт шаҳрида СССР ва ГДР терма командалари ўртасида ўтказилган анъанавий халқаро учрашувда новосибирсклик Игорь Полянский 200 метрга чалқанча сузишда жаҳон рекордини ўрнатди. У бир минут 58,14 секундли натижа билан ўтган йили Москвада «Дўстлик-84» халқаро мусобақасида тошкентлик Сергей Заболотнов ўрнатган жаҳон рекордини 0,27 секундга яхшилади.

ВОЛЕЙБОЛ:

МУСТАҲКАМ МАВҚЕ

Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида эркаклар олий лига командалари ўртасида 7—12 ўринлар учун ўтказилган навбатдаги тур ўйинлари якунланди. Тошкентлик динамочилар бешта учрашувни ғалаба билан якунлаб, жами очколарини 9 тага етказган ҳолда мавқеларини мустаҳкамлаб олишди. Вильнюснинг «Кураапаратура» коллективи ҳам 9 та очко тўплади. Якунловчи тур ўйинлари Донецк шаҳрида ўтказилади.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

● МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИ. Олий лига командалари ўртасида 1 март куни бошланган учрашувлар ўтган куни «Арарат» — «Жальгирис» ўйини (3:3) билан тугади. Учрашувларда эса қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Динамо» (Тб) — «Динамо» (М) — 2:1, «Нефтчи» — «Динамо» (Мн) — 0:1, «Днепр» — «Динамо» (К) — 1:1, «Черноморец» — «Металлист» — 4:3, «Спартак» — АСК (Р) — 3:0, «Торпедо» (К) — «Шахтёр» — 1:4, «Зенит» — «Факел»—2:0. Дарвозаларга 29 тўп киритилди. 2-тур ўйинлари 10 март куни бўлади.

● ХАЛҚАРО ТУРНИР. Тошкент ва пойтахт области стадионларида ўсмирлар ўртасида анъанавий халқаро турнир ўтказилмоқда. Марказий «Пахтакор» стадионида турнирнинг тантанали очилиш маросими бўлиб, сўнг СССР-1 — Польша командалари (3:0) майдонга тушдилар. СССР-1 футболчилари иккинчи учрашувни Финляндия коллективи билан ўтказиб, 3:0 ҳисобида устун келишди. Республикамиз ўсмирлари ГДР командасига (1:3) ютқазиб қўйишди. Ҳозир СССР-1 ва ГДР командалари 4 тадан очколи бўлишди.

Суратда: СССР-1 — Польша командалари учрашувидан лавҳалар.

А. Зуфаров ва Э. Ботиров фотолари.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 МАРТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Телефильм. 10.10 — «Азизим». Бадиий фильм. 11.40 — «Ҳайвонот оламида». 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильм. 15.35 — Рус тили. 16.05 — М. А. Ульянова туғилган куннинг 150 йиллигига. 16.50 — «Халқ ижодиёти». 17.35 — Футбол. Европа кубоги эгалари кубоги. Чорак финал. «Лариса» (Греция) — «Динамо» (М). 18.20 — Футбол. Чемпионлар кубоги. Чорак финал. «Бордо» (Франция) — «Днепр». 19.05 — Дунё воқеалари. 19.20 — Концерт. 19.55 — Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Танаффусда — «Время». 23.00 — Фигурали учиш. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 12.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — «Шахмат мактаби». 13.05 — Илмий-оммабоп фильм. 13.20 — Тарих саҳифалари. 14.40 — «Аёллар жиддий ҳазиллашганда». Бадиий фильм. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Халқ куйлари. 19.00 — Янгиликлар. 20.00 — «Онамларининг мактаби». 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Л. Бетховен асарларидан концерт. Танаффусда — «Время». 22.15 — Қишки Спартакиада программаси. 22.35 — Чанғи спорти. 23.00 — «Кичик бир холис хизмат қиласан». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.20 — «Бизнинг оналаримиз». 10.50 — Болалар учун концерт. 11.10 — Ҳужжатли фильм. 12.00 — «Сўз кетидан сўз келар». 12.20 — Телефильм. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — «Оналаримиз байрами». 18.30 — Концерт. 19.05 — Дала ишлари кундалиги. 19.25 — «Ахборот». 19.55 — Москва. Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган тантанали йиғилиш. 21.30 — «Время». 22.05 — «Совет Иттифоқи элчиси». Бадиий фильм. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10 — Москва-II. 18.20 — «Ер ва эл». 19.10 — Қўғирчоқ фильм. 19.20 — Мусиқали программа. 20.00 Тошкент янгиликлари. 20.20 — Футбол бўйича халқаро ўсмирлар турнири. 21.00 — «Бизнинг бош мухбиримиздан» 21.30 — Москва-II.

РАДИО

7 МАРТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — «Совет Ўзбекистони — одамлар, ишлар ва режалар». 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Малши». 14.00 — «Ер ва эл». 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — «Директор Насиба Қўчқорова». Радиоочерк. 19.25 — «Юность Узбекистана». 19.55 — Москва. Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. 11118. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. — 56. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12